ANUL I. — No. 10

15 SEPTEMBRIE 1925

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Revistă naţională de ştiinţă şi chestiuni sociale

Alegerile pentru Camerele Agricole.

Nu de mult au avut loc alegerile generale pentru Camerele agricole, o instituţiune nou creată. Cum România este „eminamento“ agricole, cum majoritatea covârşitoare a cetăţenilor ţării sunt agricultori, nimic nu este mai natural, mai imperios decât ocrotirea agriculturii prin crearea de instituţiuni, cari se aibă de singură datorinţă aceasta preocupare. Aceasta cu atât mai vârtos că numai cu câteva luni în urmă politica de comprimare a preţurilor pentru produsele agricole ne-a transformat din grânar al Europei în ţară importatoare de cereale, pentru ca să nu ne bată foamea la uşă.

Dată fiind situaţiunea precară a agriculturei româneşti, alegerile pentru noua instituţiune creată cu scopul de a reprezenta interesele acestei agriculturi, cel mai de frunte isvor de belşug şi bogăţie al ţării, erau de cea mai mare importanţă *profesională* şi în acelaş timp de o extremă însemnătate *naţională*. Oricât de mult calitatea de cultivator de pământ este numai o profesiune ca orişicare alta, nu trebue să se uite că aceşti profesionişti sunt *aproape întreaga naţiune românească*, că solul fertil este singura şi adevărata comoară a ţării rămasă aproape pe deantregul în mâini româneşti. De aceea pentru aleşii în fruntea Camerelor agricole nu trebuiau decât 3 criterii, însă aceste neapărat: *destoinicia profesională*, *integritatea morală şi suflet hotărât românesc. Politica de partid, politicianismul profanator*, sectar sau demagogic, care trece nepăsător şi sfidător pe lângă durerile şi neajunsurile ţării şi a sătenilor *nu avea ce căuta în aceste alegeri!*

Ne-a fost dat să vedem altceva: toate partidele s'au aruncat cu furie asupra corpului electoral îmbrâncindu-se pentru pradă: unii să-şi legitimeze prelungirea guvernării, alţii să-şi justifice dreptul la succesiune. Astfel ar fi de prisos să căutăm programuri de muncă, măsuri de îndreptare, de salvare a păturei de agricultori greu încercate în acest match electoral dat cu o furibundă frenezie. In schimb compromisuri, carteluri, imperecheri degrădătoare lipsite de orice sentiment de pudoare şi demnitate naţională câte vrei. S'a antişambrat la jidani, la unguri, saşi, şvabi, bulgari, ruteni; promisiunile de ordin economic şi politic au curs potop şi minoritarii cu un rânjet sarcastic şi dispreţuitor au privit din înălţimea situaţiei de arbitri, unde i-au înălţat partidele politice zise româneşti, la svârcolirea hâdoasă şi nedemnă ci li se oferea drept spectacol gratuit.

Culmea înjosirii o constitue cunoscutul comunicat al partidului maghiar, prin care se dă voe organizaţiilor judeţene să facă cartel electoral cu partidele româneşti interzicându-le însă de a admite pe listele comune *şi a vota români, cari în trecut au manifestat sentimente naţionale mai pronunţate.* Cum să mai edificăm lista aleşilor din judeţul Maramureş, pe care figurează 5—6 jidani pursânge, meniţi să *„ocrotească“ agricultura românească şi săteanul oropsit* de lipitorile conaţionale pripăşite din Galiţia?!

Ajunge din acest tablou sinistru şi desonorat! Priviţi rezultatul numeric al voturilor şi veţi vedea răspunsul demn ce a dat ţărănimea de baştină saltimbancilor politici: din mulţimea fără număr a alegătorilor au votat numai zeci de mii, restul a întors spatele cu dispreţ acestor panglicării. Numai unde s'a apelat la demnitatea naţională pe just motiv, participarea la vot a fost normală.

Poporul românesc s'a deşteptat: sătul de necinste, secătuire, demagogie şi bătae de joc pentru tot ce are mai scump, sfânt şi sublim va şti încurând să curăţe atmosfera viciată a vieţii publice şi să trimită la plimbare pe toate partidele, cari au ochi şi nu vreau să vadă, au urechi şi nu vreau să audă.

Ora se apropie şi când va suna odată cu alegerile generale, poporul românesc va osândi pe cei păcătoşi faţă de trecutul şi viitorul Ţării şi îşi va da alţi cârmuitori politici conştienţi de relele ce ne bântuie şi hotărâţi să aplice tratamente eroice.

Valeriu Pop

Calcule greşite

In viaţa publică a ţării întregite asistăm la un fenomen politic ciudat: pe de oparte se face un sgomot asurzitor în arenă, asupra tuturor chestiunilor la ordinea zilei şi larma creşte în raport indirect cu importanţa afacerii desbătute; pe de altă parte se urzeşte ţesutul dens şi greu al tăcerii asupra celei mai vitale chestiuni din viaţa neamului şi a Statului nostru de după războiu: tac partidele politice şi se căsnesc din răsputeri să impună tuturor o tăcere mormântală asupra *chestiunii ovreieşti.* Şi cu cât se străduesc mai mult cu atât isbutesc mai puţin; de altfel e firesc ca într'o pornire de muţenie forţată, cuvântul de ordine, obţinut prin concursul nedeclarat al tuturor partidelor interesate să nu-şi îngrămădească greutăţi în cale, e firesc să nu prindă cuvântul de ordine în mrejele lui adormitoare sufletul trezit prin suferinţă, al poporului român.

Mulţimea, care nu face politică dar poartă pe umerii ei, pe toţi politicianii cu limba legată de frica jidanilor, simte în traiul ei de toate zilele, o apăsare crescândă, despre care la intervale tot mai mici înţelege să informeze, cum poate, şi pe guvernanţii noştri. Aşa se explică mişcarea spontană şi autohtonă a studenţilor, ieşiţi din sânul poporului mai ales dela sate, care mişcare modificându-şi felul de a se manifesta şi respectând legalitatea, prinde tot mai mult atât în adâncime cât şi în suprafaţă. Aşa se explică valul năprasnic de simpatie şi solidarizare a populaţiei din judeţul Putna

nu numai din orașul Focșani, cu soarta tânărului, care provocat de un prefect de poliție bătăuș a deschis procesul național dintre noi și jidani în fața justiției poporului care nu face diplomație ca reprezentanții lui politici, ci își strigă suferința, ce-l înăbușă până la o lentă agonie. Așa se explică verdictul juraților dela Turnul-Severin rostit în acea atmosferă care a înălțat și purificat toate sufletele, dela cel din urmă țăran până la reprezentanții puterii administrative și judecătorești din județ, înregistrându-se singura excepție a „mercenarului" cu numele Costaforu.

Cu cât guvernanții tac mai eroic, cu atât opinia publică neaoș românească — nu aceia fabricată de „anumita presă" — vorbește la orice ocazie, mai clar și mai răsunător.

In afară de această constatare, mai trebue însemnat încă un fapt și anume: toate guvernele dela unire încoace s'au străduit prin tot felul de măsuri, administrative sau legislative, să capteze bunăvoința jidanilor, legănându-se în iluzia că din dușmani ni-i vom face prieteni. Rezultatul: cu cât i-am copleșit în 6 ani cu mai multe foloase, cu atât ei se depărtează mai hotărât de interesele țării, care-i hrănește din belșug. Vom aminti câteva fapte incontestabile.

După atât amar de suferințe, se deschidea aievea cadrul politic al României-Mari. Cel dintâiu act, săvârșit la pragul țării mărite a fost un act de generositate: a fost emanciparea evreilor cu iertarea lor de consecințele grele ale celei mai perfide și mai dușmănoase purtări din timpul războiului și al ocupației germane. Și credeți, dlor cititori, că le-a încolțit în suflet, un fir de recunoștință? vreo slabă pornire de a se apropia de noi, de a se identifica cu interesele noastre? Din contra, conștiința solidarității lor de rasă crește neîncetat. Hotărârea lor de a se cultiva ca *corp separat* în sânul națiunii române se manifestă zi de zi mai zgomotos și mai provocător, dupăce au obținut cetățenia română. Acum se trădează intenția lor: ei nu pretindeau cetățenia spre a se contopi cu poporul de baștină, ci spre a se bucura de toate beneficiile calității de cetățean român; rămânând totuși în același timp *membri politici activi* în slujba neamului lor având un ideal strein, nu numai deosebit de al nostru dar în luptă constantă și tot mai înverșunată cu legitimele noastre aspirații de întărire națională. Jidanul încetățenit reprezintă această anomalie în istorie, ca unul și același individ să poarte în sine două naționalități: una *adoptată* spre a-și face interesele și alta *înăscută, inalterabilă* de care nu se poate lepăda chiar dacă ar voi cu tot dinadinsul. Din această duplicitate, nu pierde decât acela care a avut naivitatea să-i împrumute masca cetățeniei. Iată ce scria asupra acestei chestiuni jidanul Lucian Wolff în *Pall Mall Gazette* din 24 Noembre 1895:

„In ciuda afirmațiunilor contrare, eu susțin că jidanii sunt mai întâi jidani și apoi englezi, și dacă ar fi altfel, aș fi foarte mâhnit pentru iudaism. Nu vreau să mai discut absurditatea că ar trebui să se pună sentimentul naționalității limitat la un popor deasupra aspirațiilor umane (cosmopolite) pe cari le-am învățat prin cuvintele cele mai sacre dela Ințelepții rasei mele". (Vezi A. Netschvolodow, L'Empereur Nicolas II et les Juifs. Paris 1924 pag. 271).

In Marea-Britanie, cu mijloacele ei enorme de absorpțiune jidanii nu se asimilează după spusele unui șef al rasei lor; și în România-Mare credeți, dlor fruntași politici, că se vor contopi cu neamul nostru? De ce să ne ascundem după degete și să nu recunoaștem gravitatea problemei ce se pune poporului nostru la pragul unei noui epoci din istoria lui?

Odată evreii încetățeniți în România-Mare, toate partidele politice au deschis ușa nouilor cetățeni, dându-li-se sub o formă mai concretă putința să se apropie de noi și astfel avem: jidani liberali, țărăniști, averescani, naționali, etc. Care a fost rezultatul? Au intrat în diferitele partide ca simpli informatori, ca să nu zic spioni, dar păstrează o crescândă solidaritate între ei; pentrucă pe ei nu-i interesează mersul vieții publice într'o țară, pe care nu o iubesc, dar o amăgesc în măsura în care o pot dezorganiza și aduce sub influența lor nefastă prin puterea corupătoare a banului. Ei de fapt stau, *ca naț une aparte,* deasupra part delor politice, urmându-și ținta de aservire a României cu o tenacitate și o forță destructivă, ale cărei efecte le simțim în toate piedicele, pe cari mâna nevăzută dar plină cu aur a rasei lui Israel le îngrămădește în calea consolidării noastre.

Alt fapt. Fiind amenințați cu moartea prin foame și pogromuri în Rusia, dezorganizată de ei și aprinsă de ură contra lor din cauza tiraniei jidovești a conducătorilor sovietelor, s'au pornit jidanii către Basarabia. Au intrat multe, multe sute de mii prin vinovata noastră indulgență. Acum cer drepturi; guvernul îi admite cu bilete de liberă petrecere și drepturi vor dobândi cu toții. Credeți că se poartă bine în țara care i-a salvat dela o moarte sigură? Nu. Fac bolșevism cu intenția bine precizată de a sfărâma organizația noastră de stat.

Alt fapt. Guvernul a crezut de cuviință să nu facă deosebire între studenții români și jidani cari studiază în streinătate, în ce privește acordarea de valută — francul cu 4 lei — pentru înlesnirea studiilor. Din contra, făcând o socoteală de proporție, au beneficiat de valută mult mai mulți tineri semiți decât români. Cum credeți că s'au purtat la Paris puii de năpârcă încălziți la sânul Băncii Naționale a României întregite? Ne-au bârfit cât au putut mai perfid și mai intens, pozând în victime ei și cu tot neamul lor de paraziți. Iată gratitudinea jidanului la 20 de ani!

Alt fapt. Vine astă primăvară un jidan, mare sionist, în țară. E primit într'un mod care a revoltat pe toți românii de caracter și cu simț național. Bine înțeles oficialitatea își făcea iluzia că va dobândi simpatia neamului lui Israel, făcând curte unuia dintre fruntașii lui. In schimb, iată cum scrie revista neamului — La Revue juive — în No. 2 din 15 Martie 1925, pag. 282, despre guvernul român cu privire la pretinsele tulburări antisemite. Să-mi fie permis a reproduce calomnia în toată savoarea ei nuanțată prin limba, în care a fost debitată dela început:

„Le gouvernement n'ose même plus atténuer la violence du mouvement antijuif. Il semble prisonnier des bandes antisemites, créées et subventionnées par lui. Lorsqu'on envisage dans une ville le rétablissement de l'ordre, il arrive que les chefs de l'administration soient assassinés par des étudiants, auxquels l'impunité est assurée d'avance". Ați înțeles, dlor înalți demnitari, cari v'ați gudurat pe lângă persoana lui Sokolof la București și la Kișinău? In fundul sufletului său jidanul v'a desprețuit și a rămas cu aceiași ură atavică, pe care a deslănțuit-o prin presa-i aservită imediat ce a trecut granița. Sunt de o palpitantă actualitate rândurile scrise de dl N. Iorga acum 22 de ani, în cartea întitulată „Cuvinte adevărate" pag. 250 referitoare la gândul ascuns și atitudinea jidanilor de marcă față de noi.

Iată ce spunea: *„Un lucru e sigur: că dintre evreii ce sunt la noi, cei mai mari duşmani ne sunt aceşti evrei bogaţi, culţi, pe cari îi trimete Europa pentru a descoperi bogăţii într'o ţară neexplorată; cari sosesc cu conştiinţa, că vor fi colonizatorii stăpâni. Aceştia vor mai mult să domine şi nu individual, ci prin tot poporul lor ce se află la noi. Din oficina lor pornesc cele mai otrăvite minciuni, cele mai nemernice insinuări; ei predică prin scris şi grai cruciata umanităţii împotriva noastră. Faţă de dânşii, cari se cred în satul pustiu, trebue paza cea bună, observarea necontenită“*. Aşa vorbea marele nostru învăţat, pe vremea când nu-l muncia gândul să ajungă cu orice preţ prim-ministru, chiar prin forţa ocultă a finanţei jidoveşti. Deatunci omul s'a schimbat: ros de o bolnavă ambiţie, astăzi tace cu diplomaţie asupra pericolului evreiesc, pe care toată suflarea românească îl vede, numai în ochii dlui Iorga nu mai există!

Alt fapt. In criza generală, ce bântuie viaţa economică de după războ, guvernul a crezut, că se va mai ieftini viaţa dacă se va întroduce un moratoriu în favoarea negustorilor faţă de creditorii streini. Bineînţeles, de acest moratoriu au profitat într'o enormă majoritate jidanii, cari deţin comerţul nostru exterior. Rezultatul? Nu a fost ieftinirea vieţii, deşi jidanii comercianţi au câştigat enorm; ci din contră viaţa se scumpeşte pe zi ce merge, pentrucă aşa lucrează oculta jidovească în scopul de a distruge actuala ordine socială şi economică; aşa îşi învaţă neamul „Inţelepţii Sionului“ în Protocolul VI prin următorul punct din programul lor stabilit la primul congres sionist, ţinut la Basel în 1897. Iată ce spune şi invităm pe cititor să reflecteze dacă preceptul nu se aplică exact în viaţa noastră de toate zilele:

„Noi vom face să se ridice mereu salariile, cari totuşi nu vor aduce nici un profit salariaţilor, pentru ca tot noi în acelaş timp vom face să se scumpească obiectele de prima necesitate“. Nu se poate o mărturisire mai clară, oglindând mai exact situaţia în care ne sbatem fără putinţa unei ieşiri.

Facem tot posibilul ca să fim pe placul jidanilor, în iluzia, că doar vom dezarma pe duşmanul implacabil. Incercarea e zadarnică. Calculele sunt greşite. Din seria greşelilor de calcul, mai reproducem câteva. Acum câteva luni ziarul „Viitorul“ denunţa opiniei publice pe semitul, îmbogăţit enorm, prin faptul războiului, pe Blank, că nu a plătit nici o centimă ca impozit la venitul global. Foile jidovite au răspuns ocolind cu perfidie chestiunea frustării legii. Rămâne stabilit, după însăşi concluzia ziarului guvernamental, că jidanul nu plăteşte impozitul datorat. Sancţiunea? Niciuna. De ce? Spre a nu indispune pe acela, care ne-ar ridica în cap, crede guvernul, toată plutocraţia internaţională semită, pe care a înşirat-o în jurnale cu ocazia nunţii sale, spre a se lăuda şi a ne intimida cu protecţia lui de peste hotare.

Pe când administraţia financiară urmăreşte pe cel sărac vânzându-i şi cenuşa din vatră pentru a obţine plata impozitului, Ministerul de finanţe nu are curajul să supună conform legii pe exploatatorii jidani ai pădurilor noastre la impozitul de 18,50% din valoarea *actuală* a hectarului de pădure, care costă astăzi între 40—60.000 lei; ci se mulţumeşte cu un impozit socotit la preţul de cumpărare al pădurii din vremea când hectarul s'a vândut între 270 şi 1154 lei, şi astfel Statul păgubeşte la impozite cu 200 milioane lei anual! Deşi inspectorul silvic dl Florescu a atras atenţia ministrului de finanţe printr'un raport special[1]) asupra acestei chestiuni, jidanii continuă a beneficia de favoarea mai sus menţionată. De ce? Pentrucă, frica de ei covârşeşte simţul apărării intereselor de Stat la cel mai dârz dintre miniştri. Ce trebue să fie la departamentele celorlalţi?

Alt fapt. S'a vorbit, s'a publicat chiar în ziarul „Viitorul“ dispoziţiile fundamentale ale unei legi, pe care o anunţase dl ministru al Justiţiei: era legea asupra *impreviziunii.* S'a discutat puţin de tot în presă enorma ei utilitate şi apoi s'a făcut o suspectă tăcere. De ce? Pentrucă asemenea lege, votată şi aplicată cu toată rigoarea, ar fi luat mai ales din mâna jidanilor beneficii actuale, stipulate fiind dintr'o vreme când cealaltă parte contractantă nu putea prevedea schimbarea fundamentală a situaţiei economice şi deprecierea leului în aşa măsură, încât această parte contractantă prin executarea contractului a sărăcit, iar jidanul se îmbogăţeşte în baza unui temei juridic, pe care astăzi nu-l mai recunoaşte ca valabil, nici simţul echităţii, nici interesul naţional în orice ţară civilizată. Pretutindeni s'a legiferat, corectându-se urmările dezastruoase ale *impreviziunii* scuzată prin împrejurări zguduitoare, istorice; numai la noi nu se legiferează această chestiune, spre a nu se atinge interesele plutocraţiei semite, cari ne-a cumpărat pădurile, moşiile şi casele pe un preţ de nimic şi care ne ameninţă cu Liga Naţiunilor, dacă ne atingem de bunurile ce ni le-au smuls cu obişnuita rapacitate de cămătari. La asemenea ameninţare tremură orice minister în România-Mare, pe când în România mică guvernul lui I. C. Brătianu trecea cu un admirabil curaj peste ameninţările jidovimei coalizate la 1878—79 şi nesocotea la 1883, spre a ne păstra Dunărea, toate dispoziţiile conferinţei dela Londra, care hotărâse fără noi, în contra intereselor noastre. Oare istoria nu mai serveşte decât spre a o scoate la ocazii ca moaşte îmbrăcate după cerinţele ticluite ale unei solemnităţi sarbede? nu serveşte oare să inspire, să scuture şi să aducă la simţul răspunderii pe conducători în momentele grele când făuresc hotărâri de care depinde propăşirea întregii ţări?

Din faptele mai sus expuse se desprinde neîndoelnic o politică precisă faţă de jidani: nu numai de a-i trata pe un picior de egalitate faţă de cetăţenii de baştină, *dar şi de a-i favoriza.* In ce scop? în scopul de a câştiga simpatiile neamului, care astăzi având puterea banului exercită implicit asupra lumii, secătuită de război, şi conducerea de fapt a legăturilor dintre popoare. Se pune însă o întrebare: este permis unui conducător politic să sacrifice rând pe rând toate bunurile naţiunii lui pentru o simplă iluzie: să se violeze sanctuarul curat al familiei naţionale întroducând în ea nişte venetici inasimilabili şi eterni duşmănoşi? să se calce Constituţia, pavăza intereselor noastre permanente, care nu permite colonizarea ţării cu neamuri de ginte streine, admiţând totuşi colonizarea Basarabiei, a Bucovinei şi Maramureşului cu jidovimea fugită de dincolo? este permis să se pericliteze cultura românească de astăzi şi deci conducerea de mâine a ţării, prin neîntroducerea proporţionalităţii în toate treptele învăţământului nostru? să se consume toată averea noastră forestieră prin exploatarea de 3 ori, mai mult decât ne trebue, a pădurilor noastre?

Este permis să primejdueşti viaţa naţiunii, Constituţia, cultura şi averea naţională în goana după himera împrietenirii cu jidanii? Istoria ne

[1]) A se vedea studiul dlui Florescu în No. 2 din 15 Mai al acestei reviste.

spune, că nici un neam nu s'a putut împrietenii cu ei; faptele recente ne conving zi cu zi de acelaşi adevăr. Atunci sacrificiul este zadarnic. Este zadarnic, pentrucă jidanul are un simţ mai fin decât aceia, cari îi fac silă cu dragostea. El ştie din experienţa lui milenară în general, şi simte în special faţă de România, că locuitorul autohton nu-l poate suferi şi că, cu cât se va desvolta mai mult cultura între Nistru şi Tisa cu atât antisemitismul va creşte ca urmare firească a pretenţiei legitime din partea românului, ca el să fie deţinătorul necontestat al averii şi puterii pe aceste plaiuri. Este natural să fie aşa: după cum la semiţii moderni creşte sentimentul naţionalităţii proprii şi al solidarităţii, menită să o potenţeze; tot astfel la români, cari s'au regăsit laolaltă în cea mai frumoasă şi bogată ţară din Europa, este natural să crească, să înflorească şi să dea roade naţionale simţul iubiri de ţară, clarificat şi înălţat prin lumina şcolilor. De aceea zic, vă înşelaţi, dlor politiciani, când credeţi, că evoluţia duce spre o apropiere cu neamul care voeşte să sugrume şi să daune acest popor român, care a dovedit cu arma în mână, că voeşte să trăiască stăpân în ţara strămoşilor lui. Oricât aţi voi să înlăturaţi antagonismul, el se ridică, se ascute şi va izbucni prin însăşi voinţa noastră de a trăi. Chestiunea aceasta este cea mai grea ce se pune neamului românesc; dar nu este o problemă specific a noastră, este o problemă europeană. Lumea adormită mai înainte cu teoriile narcotizante ale umanitarismului şi toleranţei până la sinucidere s'a deşteptat după războî la un spirit naţional şi la concepţia ordinei în Stat. La lumina acestei îndrumări naţiunile europene, văd în jidan fermentul dezordinei şi al internaţionalismului cum s'a dovedit în aplicarea bolşevismului şi de aceia curentul antisemit creşte pretutindeni. In această situaţie guvernanţii noştri, oricare ar fi ei, trebue să înţeleagă, că în viaţa publică a acestei ţări a intrat un element nou tot mai viguros, de care vor fi obligaţi să ţină seamă: o mişcare generală antisemită, ce prin măsuri legale de curaj se poate canaliza, dar nici într'un chip nu se mai poate opri.

I. C. Cătuneanu.

Umanitarism modern — Tâlhărie jidovească

Tendinţe oculte jidoveşti, de a răsturna toată ordinea socială şi de concepţiuni etice — idei şi practice, apărute deodată cu cultura primitivă sufletească a individului, multiplicate evolutiv în cadrul legilor firii şi a raportului de necesitate, prin munca şi zelul de nobilitare, a nenumeratelor generaţii trecute, — au născocit, după paravanul: *Dreptul omului*, — lozincă frumoasă, pentru înfăptuirea căreia, a curs întru fericirea individului şi a naţiunilor, atâta sânge creştinesc nevinovat, — narcotice puternice de amenţie, pentru un număr destul de respectabil al omenirei zilelor noaste, îmbrăcându-le în luxosul şi eufonicul triumvirat al secerişului revoluţiunei franceze: *libertate, egalitate, fraternitate,* **fără condiţiuni şi restricţiuni.**

Iar, din complexul acestei doctrine emfatice, utopie, care nici în ceruri nu şi-ar găsi aplicarea practică, au zemislit un nou măslad de prostire al lumei: *dogma umanităţii* **generalizată indiferent, faţă de or şi care individ a societăţii.**

Analizând această marfă mercantilă jidovească, ne vom convinge că este o potemkiniadă meşteşugită, de a voala amoralitatea, de a naşte trândăvia, de a sprijini anihilarea ierarhiei şi destrămarea ordinei sociale, de a încuraja crima, un mijloc de jefuire a semenului, a societăţii şi a Statului, chiar şi dacă cei cari o aplică au intenţiuni cinstite, creştineşti.

Din şirul nesfârşit al acestei molime moderne, las să urmeze unele, pe seama fiecărui individ, lăsând complectarea fără multă bătaie de cap pe care nu l'a ajuns blăstămul să poarte vreun picur de sânge jidovesc, în organismul său.

Din conclusiunile, ce se evidenţiază indiscutabil, va fi în stare să vază fiecare adevărul ce se ascunde după acest făt nelegitim şi poate se va nizui, cel puţin în viitor, să distrugă, până la o anumită măsură, umanitatea zilelor noastre.

Umanitatea, în serviciul muncitorimei

După statisticele, ce ni le prezenta, în anii trecuţi, guvernul vienez, confirmate prin spusele oamenilor de bună credinţă, în mizeria dureroasă a poporului autohton din Austria germană, trăiau satisfăcându-şi poftele aristocratice, peste una sută mii, de aşa zişi muncitori, elveţieni, italieni, francezi, din totalitatea cărora şasezeci şi şapte procente erau jidani, emisari poate, ai internaţionalei roşii moscovite.

Modalitatea de trai, nu o câştigau, escepţionând uzura şi comerţul clandestin, prin nici o muncă productivă. Cu toţii, erau reprezentanţii acelei noui boli sociale, a somajului, căreia i s'ar potrivi foarte bine botezul românesc de lenevie, cărora legile existente de umanitarism jidovesc, le dădeau din buzunarul semenilor harnici, a burgheziei urgisite, dar plătitoare de dări grele şi a ţărănimei, suportătoarea, tuturor greutăţilor unui Stat, ajutorul de existenţă, răsplata trândăviei.

Cu aceste parale incasate pe nemuncite „sărmanii muncitori" treceau la începutul fiecărei luni graniţa, în Austria germană, unde în urma diferenţei de valută îşi permiteau orgii bahantine şi luxuri ca în poveşti, ca apoi la finele lunei, să se reîntoarcă în patria lor, pentru a încasa din nou ajutorul de existenţă, sau, nici să nu se mai reîntoarcă, ci să aştepte competinţele băneşti, expediate de vre'o rudă, sau prieten de a lor, ca să continue boeria, de unde au lăsat-o.

La învitarea guvernului austriac, de a părăsi capitala republicei şi a se angaja în lung şi latul ţării, ca muncitori agricoli, cari se căutau ca aurul în mine, aceşti reprezentanţi ai umanităţii, aceşti încarnaţi şovinişti ai nivelărei sociale, au refuzat propunerea, cu scârbă şi revoltă, susţinând că nu sunt ţărani, ci „Domni muncitori" şi au rămas mai departe în Viena, până când au fost expulzaţi cu forţa.

Se prea poate, că unul dintre aceşti muncitori, în urma multor nevoi postbelice, să nu fi avut de lucru în specialitate şi patria lor. Dar tot atunci care om cu minte sănătoasă, va susţine, că e scris în vreo lege fie omenească, sau dumnezeiască, să-ţi câştigi existenţa din munca specialităţii tale.

Dacă un ţăran fruntaş, când îl ajunge năcazul, se duce cu caii sau boii săi, în pădure la tras de lemne, pe seama altora, sau zicem, un profesor, când vrea să-şi petecească pantalonii rupţi şi să astupe gurile flămânde ale familiei sale, ca să facă economii, taie lemne, sapă, ară pentru sine, sau se istoveşte pentru străini, cu lucrări ce nu cad în cercul activităţii sale, etc, de ce să nu muncească şi acest „domn muncitor" specialist, la pădure, la fân, la coasă,

la moară, la var, la ogorât, la secerat, sau să se angajeze ca servitor, chiar dacă diploma sa, ar fi eliberată de academia sfinţilor maiştrii ai internaţionalei bolşevice?

Binevoiţi a face acum socoteala, câte parale au putut stoarce, în decurs de un an, aceşti favoriţi ai umanităţii moderne, din casa celor cari i-au susţinut şi 'veţi rămânea uimiţi de sumele enorme, la cari s'au ridicat ajutoarele de existenţă.

Involuntar, în mintea ficărui gânditor serios, se va naşte întrebarea: care poate fi motivul unui sprijin pe cât de tâlhăresc, pe atât de nemeritat, şi aprofundându-ne în căutarea unei explicaţiuni răspunsul va curge, clar, logic, cu rezultatul: desvelirea tacticei şi scopurile machinaţiunilor jidoveşti.

Sumele de bani, fie, că au fost puse la dispoziţie de sindicatele muncitoreşti, fie, că au fost scoase din visteria ţării, au servit tot numai intereselor jidoveşti.

In cazul prim: dacă mijloacele de existenţă nu s'ar fi dat aristocraţiei vagabonde muncitoreşti, aceasta ar fi fost silită să lucreze, indiferent ce. Concurenţa braţelor muncitoare s'ar fi mărit, urmarea ar fi fost ieftinirea lor, în consecinţă scăderea preţurilor tuturor articolelor, fie fabricate, dar cu deosebire a produselor agricole, ar fi urmat o îndestulare relativă, atât pentru producător cât şi pentru consumator şi muncitor.

In cazul al doilea: Visteria ţării ce reprezintă dacă nu impozitele plătite de cetăţeni, sau împrumuturile luate dela finanţa internaţională jidovească?

Oculta finanţei internaţionale jidoveşti ştiind prea bine acestea, se va opune, sau va sprijini, chestiunile ce o privesc atâta vreme, cât societatea omenească va tolera existenţa instituţiunilor create de ea, pentru mărirea şi îmbogăţirea poporului ei, nefericirea şi subjugarea întregii lumi negoime.

Şi iată de ce. Cel mai mare duşman al îndestulărei şi fericirei individului şi a societăţii nejidoveşti, e jidanul. Dacă acestea s'ar întrupa, în măsură posibilă, pe acest pământ, jidanul nu ar mai avea ocazia să pescuiască în apă tulbure, să-şi facă mendrele neomeneşti. Ar fi silit, sau să muncească, alăturea de ceilalţi muncitori, sau să piară, ca un părăsit, căruia i s'au epuisat mijloacele de subsistenţă. Şi fiindcă munca, e o noţiune inexistentă pentru el, va face totdeauna, tot posibilul, ca să nu fie nevoit să trăiască de pe urma ei. Apoi, concurenţa fiind cel mai mare inimic al posibilităţii de jefuire a lumei negoime şi de acumulare a grămezilor de aur nemuncite în cassele jidoveşti, evident, că aceştia vor face tot posibilul, ca aceasta să dispară. Iar dacă Statul, sau societatea, ar pune stavilă nebuniei umanităţii de a ajutora, fără nici un criteriu, armate întregi de bandiţi, jidovimea, ar perde garda apărărei şi promovărei intereselor lor — muncitorimea — pe când Statul ar câştiga enorme sume de bani, pe cari le plăteşte din sudoarea feţii harnicilor cetăţeni, bancherilor jidani, acestora apoi, li s'ar nărui terenul prielnic de a provoca zilnice nemulţumiri şi de aservire a lumei negoime.

Numai cel ce cunoaşte organizaţia şi sufletul jidovit al muncitorimei, va fi în stare să aprecieze, câştigul enorm, ce ar rezulta de pe urma dispoziţiei acestui fel de umanitate.

Tot în această categorie de umanitarism fals se poate înşira şi arcadia ferice a muncitorilor şi cu deosebire mineri, din România-Mare, cari sunt răsplătiţi astăzi cu plăţi de ministru, pe lângă primirea în natură, de alimente, haine, încălţăminte, în preţul, pentru ceilalţi muncitori din bazmele vremurilor anterioare războiului, pe când imensa majoritate a ţării se sbate în neputinţa de a-şi câştiga, nu mai mult, decât pânea cea de toate zilele.

Şi oare de ce aceste retribuţiuni cari revoltă lumea, contra muncitorului?

Crede cineva, că muncitorul industrial, munceşte mai mult, mai greu şi mai cu folos, decât alt membru din serviciul societătii, sau a Statului şi cu deosebire ţăranul?

Să poate să asemeni o zi de coasă a economului, cu 16—18 ore la zi de trudă, sau douăzeci şi cinci de ani de carte a intelectualului, cu cele opt ore zilnice a muncitorului, lucrate indiferent, chiar în măruntaele pământului?

E drept, e omenesc să-ţi baţi joc de munca istovitoare a celui de întâi, de pe urma căreia trăeşti şi tu, e raţional şi creştinesc să neglijezi, răsplata justă a serviciul celor din a doua categoric, pe când tot atunci pe cel din urmă îl încarci, din belşug cu daruri nemeritate?

Acest mod de gândire, aceasta cumpănă de răsplată, nu o va putea înţelege nimenea, până ce nu va fi clar, cu dedesubturile fraternităţii jidano-muncitoreşti.

De ce reprezentanţii jidani, sau jidăniţi ai aşa zisei vieţi constituţionale a Statelor susţin între toate împrejurările revindecările, de multe ori absurde, ale muncitorimei, aruncând lozince de balamuc, asemenea deputatului jidan Ledebour: „că atunci va fi fericire şi dreptate în lume, când şampania va deveni o băutură zilnică a clasei muncitoreşti“?

Inţelegi acum, de ce numai în satul muncitoresc miner, Petroşeni, sunt 90 cârciume, — de sine înţeles aproape toate în mâni jidoveşti — şi să bea anual două sute optzeci mii de litri de spirt, patrusute optzeci mii litri de vin, cincisute cincizeci mii litri de cognac şi una sută douăzeci şi cinci mii sticle de şampanie, toate în valoare de peste treizeci milioane lei.

Vezi ce simplă explicaţia onorabile cetitor, când faci socoteala, că din acele 30.000.000 lei cel puţin zece milioane se varsă în sacul fără fund al crâşmarilor jidani.

Mai adauge la aceasta baltă de alcohol, în care s'ar putea scălda întreagă populaţia unui judeţ şi cantităţile băute în celelalte centre minieră şi te vei convinge, că Dunărea, e un biet izvoraş de munte, pe lângă totalul băuturilor ce se varsă anual în gâtlejul muncitorimei.

Nu uita să complectezi statistica, cu câştigul imoral şi material al jidovimei, ca să vezi cât este de orbit de umanitatea jidovească.

Vor fi mulţi idealişti, inconştienţi în slujba jidovimei, cari vor zice: Muncitorul trebue deşteptat. E o datorinţă patriotică să-i arăţi pericolul ce ameninţă Statul şi societatea, de pe urma alianţei sale, e un imperativ uman să-l smulgi din ghiarele acelora, cari îi infectează sufletul şi îi sapă mormântul.

Vorbe. S'a încercat în toata lumea şi fără nici un rezultat. Bea de rupe muncitorul englez, ca şi cel neamţ sau american, e bolşevizat muncitorul francez, român, sau italian caşi. cel rus

II. Umanitarismul jidovit al Ocrotirilor sociale.

Cine nu a auzit apoi, de acei „Spitalsbrüder“, cari colindă judeţele, ba chiar şi ţările pentru a se introduce ca bolnavi, cu deosebire iarna, în spitale, unde la căldură şi adăpost, înşală în cazul cel mai bun mărinimozitatea medicilor, simulând zi de zi alte boale, sau exrochează şi jefuesc, colegi de spitale, aievea suferinzi.

Să nu credeţi, că numărul acestor

nemernici e atât de neînsemnat, încât să nu merite nici o amintire, sau să nu aibă o repercusiune antimorală şi materială asupra societăţii şi a Statului.

Şi fiindcă la noi, nici vorbă nu poate fi de statistici de această natură, îmi bazez calculele, referitor la aceasta chestiune pe datele guvernului german, care în 1910 prezinta aproape douăzeci de mii de vagabonzi din aceasta categorie, dintre cari, peste 3000 erau cetăţeni străini, strecuraţi clandestin peste frontieră.

Să presupunem, ca fiecare în decurs de un an nu a stat mai mult de 30 de zile în spitale, nu 54 cum reese din datele statistice, vom avea 600.000 de zile. Schimbaţi acest timp preţios, în bani, pe cari a trebuit Statul să-i plătească pentru întreţinerea lor, adăugaţi şi perderea suferită de economia naţională prin sustragerea dela muncă, a braţelor acestor excroci şi vieţi căpăta sume fantastice, chiar şi pentru zilele de după război, când suntem obişnuiţi a vorbi numai în milioane.

Transpuneţi teatrul acesta în ţara noastră, faceţi calculele în raport cu numărul populaţiei şi cu erori de 100% şi vom înţelege de ce asudăm din greu şi ne sdrobim oasele muncind, unde ne duce rodul ostenelelor noastre — pe gârla nesecată a umanităţii jidoveşti.

Cine nu ar putea povesti nenumărate întâmplări, ca cele ce se petrec zilnic sub ochii noştrii: când în urma unor necesităţi presante eşti silit a apela la ajutorul unui perde vară, apt de lucru, de cari e plină lumea acum şi căruia facându-i oferta de răsplată cu 50 lei şi mâncare la zi, pentru tăiatul alor doi metri de lemne de foc, îţi răspunde, conştient de lipsa arzândă a braţelor sale în serviciul tău: „că cerşind câştig tot atâta" şi întorcându-ţi spatele revoltat, râde cu hohot de prostia umanităţii.

De câte ori apoi, nu-ţi vine să râzi de sfătoşenia unui doctoraş jidovit, care impresionat de o minciună şireată şi de lacrimi ce năvălesc la comandă, screme la masa de scris, până în albul dimineţii, săptămâni dearândul, aşternând pe hârtie, teorii şuchiate, apeluri, soluţii de mântuire pentru „sarmanele creaturi nefericite", reprezentante incarnate a nesaţiosei Venere, deşi în viaţa sa, nu a văzut prostituate, decât poate în calitate de amorez fugar de cinci minute, nu le-a studiat sufletul scârbos, decât în poza autoritară de medic.

Atari halucinaţi în lumea realităţii subjugaţi de teoriile umanitare jidoveşti, voesc să schimbe reprezentanţele deliciilor senzuale în calugăriţe, când întreaga lor fiinţă, ahtiază din naştere după orgie şi desfrâu, voesc să le ordoneze existinţa prin muncă, să le redeie inmaculate sufleteşte societăţii, nizuindu-se a le deştepta conştiinţa putrezită şi demnitatea pestilenţiată, numai cât ele, până când îşi pot scoate carnea la mezat, preferă ajunul alimentar al unui an, postului îmbrăţişărilor alor zece bărbaţi potenţi, de o singură zi.

Inimi marinimoase şi cu bani în pungă ar putea să confirme, prin păţăniile lor, adevărul, relativ la viaţa acestor perdute incorigibile.

Câţi nu au încercat şi au scos din lupanare nenumărate decăzute, le-au plătit datoriile, le-au donat sume frumoase de bani, sau le-au pus la dispoziţie o modalitate de trai, ca nu peste mult, să le întâlnească în alt colţ de ţară, tot în aceiaşi situaţie şi condiţiune de existenţă.

Dacă ar fi vorbă de sărăcie, de lipsă de lucru, de indiferenţa societăţii, sau a Statului în aceasta chestiune, pretexte înşirate, de toţi şi de toate cari încearcă a explica — ba chiar a justifica — decadenţa nesaturatelor fete, sau femei perdute, cum se poate întâmpla atunci, că fata, sau femeia celui mai bogat ţăran din vreun sat oarecareva, sau soţia şi dşoara unui preot, advocat, sau ministru, ajunge deflorată, gravidă ex lex, metresă, demimondă, sau locatară ordinară de lupanar?

De sine înţeles, că pentru apostolatul acestui scop, pentru a arăta un rezultat oficial, cel puţin egal cu cifra unu, dacă nu cu zero, se creiază instituţiuni, se deseamnă comisii, se plătesc slujbaşi, se clădesc palate, se scriu cărţi şi broşuri de propagandă, se piseazā femeia şi societatea cinstită să-şi dea „obolul de mântuire pentru victimile nepăsărei şi ticăloşiei omeneşti".

Nu ar avea nimeni nimic de zis în contra acestor experimente de reînviere a moartelor, ce se fac astăzi dela masa verde, dacă nu ar consuma bani enormi din punga celor cari ştiu mai bine ca savanţii jidoviţi: că „din coadă de câine nu faci nici odată sită de mătasă".

Apogeul umanităţii jidoveşti este instituţiunea casselor cercuale, unde se fură nu numai banul Statului şi al contribuabilului, ci şi sănătatea, ba de multeori viaţa acestuia, cum e cazul descoperit recent, cu falsificarea salvarsanului, şi totdeauna de jidani.

Dacă s'ar pune stavilă ereziilor jidoveşti de umanitate, autorii morali ai tuturor furturilor, escrocheriilor, omorurilor, atentatelor la viaţa indivizilor şi a Statelor, etc. — jidanii şi jidoviţii — nu ar mai avea materialul esecutiv, necesar şi prelucrat al gunoiului societăţii, recrutat din aceşti vagabonzi imbecili, din aceste prostituate nemernice şi din nenumăratul număr al bestiilor omeneşti, ca să-şi vază oarecândva visul dominaţiunii mondiale împlinit.

Umanitatea jidovească în serviciul justiţiei

Culmea ridicolului umanităţii se manifestă însă, în justiţia curat jidovească a tuturor Statelor moderne, fără deosebire.

Necinsteşte, escrochează, jefueşte, aprinde, ba chiar ucide, ironia secolului umanităţilor, din bordeiul tău criminal, te carterueşte în palate cu băi, parchet, săli de lectură şi conferinţe, lumină electrică, şi îţi aşterne mâncarea după cele mai noui prescripţii medicale.

E în deobşte cunoscut cazul pictorului rus Saranoff, care falsificând acte a fost condamnat la doi ani închisoare, în America. Graţiat înainte de vreme a declarat că: nu regretă timpul petrecut în închisoare deoarece nici când în viaţa sa, nu s'a simţit mai fericit, caşi când îşi ispăşea pedeapsa. Avea din belşug de toate ce-i trebuiau, escepţionând restricţia relativă a libertăţii, care fiind un tezaur numai pentru cei tineri şi zburdalnici, o recompensa faptul, că nu era avizat să-şi bată capul cu greutăţile asigurărei existenţei sale.

Dacă un om cult, un pictor de mărimea şi inteligenţa superioară, a rusului Saranoff, îşi bate joc de prostia umanităţii justiţiei în acest fel, ba mai adauge, că abia acum înţelege de ce temniţele, puşcăriile, ocnele, tuturor Statelor moderne, sunt supraîncărcate de chiriaşi, cari siliţi fiind să le părăsească, nizuesc a reveni cât de curând, atunci ce părere poate avea, despre aceste instituţiuni de pedeapsă şi corecţiune drojdia societăţii, care de regulă face cunoştinţă cu ele, considerându-le de un azil binemeritat, ca răsplată pentru faptele lor.

Cred, că e superflu să dovedesc, că ordinea, tratamentul, din aceste aşezăminte bolnave, apoi excesul umanităţii justiţiei, nu pot avea înrâuriri de pocăinţă şi corecţiune, ci din contră sunt câmpuri de agara, pri-

elnice pentru desvoltarea de noui colonii virulente, de potențare a anarhiei, a demoralizărei și crimei.

Poftiți voi, cei ce nu credeți, apoi voi cei ce făuriți legi și împărțiți dreptate a vă întroduce incognito în un astfel de palat, ca fictivi condamnați și ascultând concepția tovarășilor voștrii despre viață, întrând în intimitatea planurilor satanice ce se făuresc, între zidurile acestor moderne închisori, să înțelegi de ce lumea e mai plină azi, ca oricând de escroci, de bandiți și criminali și eșind renăscuți, să vă schimbați mentalilatea jidovească, să faceți rug în flacări din codul penal de astăzi, dictat de jidovii atotputernici ai vremurilor noastre.

Faceți apoi calculul sumelor enorme de bani, ce să mănâncă an de an, cu zecile de mii de pușcăriași, temnițeri și ocnași din o țară și abia atunci veți înțelege de ce nevoile se îngrămădesc zi de zi, de ce tu cetățean cinstit ești silit să umbli rupt, gol sau să te ospătezi la azima de ovăs, ca să poți trăi de pe o zi pe alta.

Nu pot să trec, fără de a înșira încă o aberație a justiției moderne: *Dreptul de încetățenire.*

Unde ar fi astăzi lumea, dacă năzbutia umanității, nu ar fi permis așezarea la sate cel puțin, a puhoiului jidovesc, care a dus cu sine mai mult rău, decât își poate închipui o minte sănătoasă și cu acesta, degenerarea și sigur peirea în viitor ca rasă, pentru popoarele băstinașe.

Dacă ne vom întoarce privirea asupra stărilor acelor sate, din mijlocul secolului trecut, cari libertine fiind, în urma drepturilor de nobilitate, sau a obligamentului de servici militar grănițeresc, aveau deosebite privilegii și între acelea, de a interzice jidanilor cumpărarea de imobile și de așezare în mijlocul lor, apoi ne vom lua osteneala să facem astăzi o plimbare prin tot aceleași sate bucșite de jidani, deosebirea va fi atât de izbitoare și dureroasă încât, sau vom afurisi umanitarismul zilelor noastre, sau vom suspina după vremea trecută.

Atunci era indigenul stăpân pe casa și moșia sa, astăzi în avutul strămoșesc al multor nenorociți, se lăfăesc coloniile de jidani. Biserica sta, mărturie și pază a credinței și virtuților nobile, în mijlocul satului, în jurul ei se întindeau gospodăriile fruntașilor, astăzi stă crâșma unei porodițe jidovești în acel loc, încunjurată de ghetoul murdar al neamului lui Israil. Lumea era ordonată, mulțumită, sănătoasă și stăpână pe moștenirile prețioase ale calităților frumoase sufletești, astăzi în fiecare cătun, în care au pătruns reprezentanții, umanității, joacă sărăcia în vatra, și secera morței culege fără milă prunci și adolescenți degenerați de otrava alcoholismului părinților lor, e jale și prăpăd.

Atunci eram mai aproape de rai, prin pacea și bună învoirea ce domnea printre oameni, pe când astăzi, în urma binefacerilor umanității, stau să se rupă treptele judecătoriilor sub greutatea nenumeraților, buclucași, bătăuși, ucigași, bolșevici, toți roade, a seminței aruncate de jidani. Atunci exista morală, cinste și credință în cele sfinte, astăzi de cele de întâi râde până și țăranul, iar pentru câte cinci lei poți găsi sferturi de sate să jure cum vrei, chiar și cu crucea în mână.

Și să nu credeți vreodată jidăniților că poporul a fost de vină, că veneticii haini, l'au deposedat de averea sa și de tezaurul său sufletesc.

Dar dacă estensiunea și sălășluirea jidanilor ar fi fost interzisă și la orașe și peste tot pe un pământ stăin de jertfa lacrimilor, a muncei și a sângelui lor și de freamătul și chemarea oaselor putrezite a părinților lor, vă puteți închipui ce noroc s'ar fi revărsat, asupra întregii lumi.

Conced, am fi astăzi, mai înapoiați cu multe ghidușuri a vremurilor noastre, minuni cari s'au realizat prin pofta nebună după aur a jidanului, ne-ar fi necunoscute palatele ce zgârie norii a bazarelor, și acelea cu labirintul fără sfârșit al burselor, ca și etajele subpământene îngrămădite cu aur, a băncilor, mulți nici nu am ști poate, decât din cărți ce grozăvenii pot să fie uzinele, am crede povești de copii instituțiunile: „Ligei dreptului omului" „Ligei Națiunilor" „Ligei internaționale a muncii" „Ligei de înviere a prostituatelor" a „celor cu părul roșu" etc. nu am fi gustat șampania și licherurile, nu am fi admirat fabricile de spirtoase, dar în schimb, pe care cred, că l'ar face astăzi ori și care popor, fără urme de părere de rău, nu am cunoaște viața economică jidovească, nu ar fi exploatate tâlhărește natura și energia omului, nu ne-am fi inficiat de tactica comercială caracteristicilor, nu ne-ar fi ruinat sufletește morala jidovească, nu ne-am văicăra de păgubirea producției și daunarea producătorilor, nu am ști ce-i afurisit de cambia, ca să ne mănânce averea, nu am suporta jugul datoriilor finanței internaționale jidovești, nu s'ar fi pomenit de comerțul de carne vie, nu am fi conduși spre peire, sau degenerare de instituțiunile lor afurisite, nu ne-ar suge vlaga din oase aceste lipitori nesăturate, nu am avea jidăniți zămisliți din bolnăvicioasele lor pofte sexuale, propovăduitori ai umanității exagerate, nu am fi martori la atâtea erezii și nedreptate, nu am știi ce-i antidinasticismul, nihilismul, anarhismul, bolșevismul, atentatul la viața conducătorilor destinelor unui popor și la siguranța Statului, am avea și astăzi servitori și muncitori fericiți, cinstiți și harnici și cu tragere de inimă față de stăpân, s'au patron, cari s'ar fi născut la casa părinților noștrii și pe cari i-am îngropa, noi copii, cu durere sinceră în suflet, că am perdut un om vrednic și iubit a familiei noastre, ar reînvia fericirea pentru toți, de dinaintea apostolatului bibliei jidovești, a lui Marx, Bebel și Lasalle.

Se naște acum întrebarea: De ce să fie atacați jidanii pentru patrimoniul exageratei umanități a justiției zilelor noastre?

După paravannl răspunsului dat pe șleau, se ascunde mâna criminală a poporului evreesc.

Aceste lepădături nomade, fiind un conglomerat ce poartă în sânge, dota atavică a tuturor relelor, ce se pot numai închipui și pe cari totdeauna le-au folosit întru fericirea lor și nefericirea întregii lumi negoime, nu au putut suferi, fără de a-și prevedea exterminarea: persecuția masselor izvorâtă din revolta justificată, pedeapsa legală și dreaptă a justiției, ce nu suferea de amoroza umanității moderne. Trăind din roadele nemuncite ale mituirei, înșelăciunei, minciunei și crimei au ajuns zi de zi în conflict cu legile omenești severe și mai drepte, față de ei ca cele de azi. Iar, ca să poată scăpa ușor și eftin, de urmăririle legale și cu deosebire de ispășirea pedepselor meritate, au creat măsladul haosului, umanității necondiționate.

Evident numai lor, nu le-ar fi succes niciodată să îmbete lumea cu apă rece. Scociorând ambiții bolnave, conrupând sufletele și folosindu-se de nevoile, suferințele și sărăcia omenească, au angajat jidăniții perverși și muncitorimea inconștientă în lupta realizării visului lor de dominațiune mondială.

Pe cei de întâi, puțini la număr,

i-au lăsat să sugă dela viţelul lor de aur, asigurându-le domnia şi mărirea, celor din urmă le-au promis raiul pământesc, după ce pe cel Dumnezeesc l'au detronat în interesul scopurilor lor mârşave.

Dar precum soarelui de primăvară, i se opune zadarnic ariergarda iernei în agonie, tot aşa şi revoltei unanime, ce începe a se deslănţui, ca un uragan, contra măsladului umanităţilor jidoveşti, nu-i va putea rezista nici un logos a vreunui matador politic jidovit, aplaudat de mamelucii săi circumcişi, nici un cântec de sirenă a vreunei „Ligi a Naţiunilor", sau vreun bocet simulat a cloacei „Drepturile omului", ba nici chiar, la timpul său, muzica prevestitoare de moarte a ţevei tunurilor grele, deoarece toată lumea productivă, cinstită şi cu scaun la cap: ţărănimea, intelectualii, ba până chiar şi „domnul muncitor" harnic, sunt săturaţi până la vomitare de secerişul roadelor amare, pentru sămânţa cărora a curs, întru fericirea închipuită a individului şi a naţiunilor atâta sânge creştinesc nevinovat şi cari astăzi, nu sunt altceva, decât un cumul de absurdităţi, amoralităţi, jafuri şi tâlhării, ce se croesc zilnic pe spatele inconştientului şi răbduriului plătitor de dare, a bietului creştin, cu deosebire ţăran.

A început lumea să se convingă, că nu fiecine, care e croit după chipul şi asemănarea lui Dzeu, e om, ci mulţi sunt bestii înzestraţi cu însuşiri, ce nu se pot domestici, cu atât mai puţin pierde şi pe cari trebue să-i tratezi, chiar în numele umanităţii şi în interesul omenirei în consecinţă.

Dacă secolul trecut a jubilat întruparea descătuşerei sufletelor şi trupurilor, fără deosebire, din o robie grea de mii de ani, acestui secol îi revine datoria, ca să coreagă greşelile unui avânt precipitat, aplicând doctrinele anunţate de nobilul popor francez, în conformitate cu demnitatea, vrednicia şi cultura sufletească, a fiecărui individ.

Abia atunci se va putea vorbi, de o fericire şi dreptate relativă, pe acest pământ.

Dr. Ş. Julea

ARHIVA DOCUMENTARĂ

Chestiunea Moţilor

Onorat Comitet Agrar,

In contra hotărârei aduse sub. No. 846/1925 dela 27 Iunie 1925 a Comisiei Judeţene pentru expropriere şi improprietărire a judeţului Cojocna, precum şi în contra hotărârei No. 84/1923 a aceleiaşi comisiuni şi în contra hotărârei No. 50/1925 a Comisiei de Ocol Huedin, în cauza exproprierii pentru păduri şi păşuni comunale a moşiei proprietarului Gheorghe Bànffy, subsemnatele comune, prin procuratorul lor legitimat, înaintează în termen legal următoarea

Cerere de Revizuire

şi în acelaş timp înaintează în contra hotărârilor Onor. Comitet Agrar No. 506/1924 din 25 Iulie 1924, precum şi contra hotărârei aceluiaşi On. Comitet No. 29 din 2 Aprilie 1923 precum şi în parte contra hotărârei 93/923 a aceluiaş Comitet

Contestaţie.

Motive:

Inainte de toate constatăm o gravă omisiune din motivarea în scris a hotărârei atacate No. 846/1925: chestiunea dreptului istoric.

Cu prilejul publicării hotărârei, s'a enunţat verbal, că Comisia judeţeană adoptă concluziile apărării pentru dreptul istoric, ce revine asupra moşiei Gh. Bánffy — conte altădată — comunelor de moţi, însă Comisiunea nu e chemată de a aplica dreptul istoric, ci numai drepturile pozitive, ce rezultă din Legea Agrară.

Aceaste enunţări omise sunt de o capitală importanţă pentru judecarea controversei agrare deoparte între proprietarul Gh. Bánffy şi societăţile exploatatoare „Râul Alb" şi „Regatul Mare" cu contracte după 1918 Decemvrie 1, de altă parte între comunele subsemnate, ce revendică integrala expropriere şi împroprietărire până la maximul cotei legale cu păduri şi păşuni comunale, cari le revin deopotrivă şi după dreptul istoric şi după L. R. A., fiind singura bază a existenţii lor, industria lemnului şi cultivarea de vite.

Astfel ne vedem siliţi în scurt de a invoca pe temeiul materialului concentrat la dosar şi mai ales în apelul şi contestaţia noastră, înzestrate cu un bogat material documentar, dreptul istoric, ce comunele subsemnate de moţi au asupra teritoriilor revendicate integral dela fostul conte Gh. Báffyn, drept, care a determinat pe însuşi M. S. Regele, să enunţe repeţit şi mai pe urmă la Câmpeni, la centenarul Avram Iancu, că: „Pădurile şi păşunile din munţii Apuşeni vor fi ale moţilor".

Cuvântul Regal, în acelaş timp constatare şi promisiune solemnă, conţinea în acelaş timp şi reeditarea unui adevăr istoric, ca temei de drept, precum şi a inexorabilei necesităţi de trai pentru moţii avizaţi exclusiv la integralitatea pădurilor şi păşunilor, drept condiţie „sine qua non" a existenţei: păduri revendicate de ei şi cu armele dreptului şi cu dreptul armelor în curs de 10 revoluţiuni, dela 1437-1918.

Memoriile lui Horea la împăratul Josif II, memoriile Buciumanilor, trimise prin Ecaterina Varga la împăraţii Francisc şi Ferdinand ai Austriei, memoriul nemuritorului Avram Iancu către împaratut Francisc Josif, memoriul prefectului Simeon Balint către principele Schwarzenberg, guvernatorul Transilvaniei, precum şi o întreagă avalanşă de memorii de acest soi, alternând cu revendicaţii sângeroase, dovedesc mai presus de orice îndoială dreptul istoric al moţilor asupra întregului masiv Bánffy, ca şi asupra tuturor teritoriilor din Munţii Apuseni ai Transilvaniei.

Iar o literatură bogată, dintre care relevăm mai ales opera immortală a lui Nic. Densuşianu „Revoluţia lui Horia", „Istoria Transilvaniei" de Gheorghe Bariţiu, editată sub auspiciile Academiei Române, scrierea lui Odobescu „Moţii şi Curcanii", opera lui Teofil Frâncu şi G. Candrea „Românii din Munţii Apuseni" şi scrierea apologetică a procuratorului nostru din 1898: „Pentru memoria lui Avram Iancu", au dat întreaga dovadă, sintetizată apoi mai pe urmă în memoriul procuratorului nostru adresat dlui Preşedinte de Consiliu în această chestiune, dovada integrală, că pădurile şi păşunile revendicate acum în calea agrară a exproprierii integrale legitime, au fost ab antiquo de drept ale moţilor şi frustaţi fiind de ele prin acte arbitrare şi procese nedrepte, au pricinuit comoţiunile fără de sfârşit din Munţii Apuseni. Asta tocmai fiindcă aci zăcea nervul de viaţă al românilor din Munţii Apuseni, luptători statornici şi intrepizi deopotrivă şi pentru idealul naţional şi pentru pământul strămoşesc.

Dacă, pe lângă aceste dovezi, s'a mai produs în cursul acestei mult agitate cauze numite „Răchiţele" şi memoriul *Comisiei de parlamentari şi experţi* adnexat la contestaţia dela

dosar prin care se recunoaşte şi dreptul istoric şi necesitatea economică a integralei exproprieri a moşiilor încă neexpropriate, a contelui şi baronului Bánffy, a ucigaşului moţilor absenteistul Ioan Urmánczy, a lui Tischler şi Burger şi a masivului păduros, ocupat dela aceştia în mod nelegitim prin societăţile exploatatoare, ce devastează pădurile şi fac „Karst" din Munţii Apuseni: „Regatul-Mare", „Râul-Alb", „Kalotaszegi Erdőipar" şi exploatatorii pansemiţi Tischler et cons., a căror imediată înlăturare o cerea memoriul, la aceste dovezi s'a mai alăturat la dosar — ca un ultim ecou — şi dovada de sub 18/. a contestaţiei noastre, prin care însuşi administratorul contelui Bánffy recunoaşte, că terene, ce se revendică pentru comune acum pe calea L. R. A., au fost chiar înregistrate mai înainte pe nume de comune moţeşti.

Probele inexpugnabile ale dreptului istoric, nu au fost invocate din partea comunelor năpăstuite, cari şi după 7 ani dela Unire se văd frustate de păduri şi păşuni, singurile temelii ale existenţei lor, pentrucă s'ar fi crezut vreodată, că L. R. A. ar urmări catexochem restituţia istorică in integrum, ceeace se poate face numai prin o lege specială, care să înfăptuiască cuvântul M. S. Regelui, cum s'a cerut Consiliului de Miniştrii prin procuratorul nostru în memoriul său, anexat şi la dosar.

Dar L. R. A. în art. 1, când se declară în conformitate cu hotărârile Adunării Naţionale dela Alba-Iulia unde moţii, cari au apărat Adunarea cu Legiunile lor de Garde naţionale, au reprezentat tot punctul lor de vedere istoric ca şi hotărârile dela 1848 Mai 3/15 — pe Câmpia Libertăţii — şi în art. 4, când indică scopul reformei, de a răspunde la interesul general economic şi social tocmai pentru aceste considerente nu se poate eschiva în aplicare dela consideraţia dreptului istoric, când acela este identic cu interesul general economic ori social. Este deci evident, că dreptul istoric, şi dacă nu este motorul, trebue să fie un argument în plus pentru revendicaţiile de natură agrară, cari statuiază „expropriere pentru cauză de utilitate publică".

Incât cu toate acestea, din motivarea scrisă a hotărârei Comisiei judeţene s'a omis motivarea verbală, ce adopta dreptul istoric, rugăm să i se ceară On. Comisiuni jud. declaraţiunea asupra acestui punct, gata fiind a o dovedi şi cu sute de martori, cari au fost de faţă la desbatere.

Nu încape îndoială, că argumentul în plus al dreptului istoric, este numai expresiunea unui fenomen social şi economic, care rezultă sintetic şi din toate opiniile, că pentru aceste comune de munte în frunte cu Retiţea, pădurea şi păşunea sunt condiţiile de existenţă în lipsă de locuri arabile şi a dus la memorii, reclamaţiuni şi proteste faţă de înfiltrarea societăţilor de exploatare străine, cărora s'au vândut prin proprietari in fraudem legis şi anume societatea „Bihor-Selăgeana" a cărei cesionar a devenit „Regatul-Mare" şi soc. „Râul-Alb".

Acest punct de vedere s'a pronunţat în opreliştea tăerilor încercate în massă de comuna Retiţea, în frunte cu autorităţile legale şi care apoi este urmărit la Tribunalul corecţional din Cluj, ca „rebeliune" şi a culminat în sângeroasele atrocităţi, comise de jandarmerie contra numeroşilor Moţi, fapt care este iarăşi în urmărire ca abuz de putere la Tribunalul din Cluj, cum dovedeşte actul de acuzare.

Acest moment şi faptul, că o singură comună, Retiţea, şi un singur cătun: Dealu Botii au fost judecate în materie de împroprietărire cu păduri şi păşune dintre toate comunele şi aceste în mod nelegiuit, frustrându-se şi de păduri şi păşuni, numai în instanţa de apel a Comisiei jud. fără concursul comunelor, pe când la instanţa întâi s'a desbătut numai exproprierea şi nu împroprietărirea, pronunţându-se exproprierea integrală, au provocat din partea comunelor interesate la masivul Bánffy o avalanşă de memorii, proteste, interpelări în Cameră, cereri de reviziuni înaintate de Casa Pădurilor şi de Ministerul Justiţiei, pe temeiul raportului dlui Consilier de Casaţie Bălăşescu, apoi misiunea informativă dată de Ministerul de Domenii, fostului Consilier Marţian, azi şef silvic la „Reşiţa" şi intervenţiile în discuţie a miniştrilor de Interne şi Domenii, cari prin subsecretarii lor cercetând la Cluj doleanţele concretizate în memoriul dela 15 April 1924 — anexat la dosar — şi contra semnat de însuşi Delegatul Ministerului de Domenii, însărcinat cu constituirea de păduri şi păşuni comunale, au pus în vedere remedierea şi revenirea la legalitate.

In urma acestor doleanţe prin care se dovedea lipsa de orice legalitate în procedeuri, când o comună şi un cătun: Retiţea şi Dealu Botii, au fost frustrate de dreptul lor legal, dându-se păduri în terene de păşuni şi păşune în terene de pădure, scutite pe seama societăţilor exploatatoare, deşi contractele erau încheiate după data Adunării dela Alba-Iulia, deci erau nule şi nevalide iar toate celelalte comune subsemnate desconsiderate ca neexistente la procedura instanţelor inferioare, s'au produs o serie de promisiuni solemne din partea guvernului pentru înlăturarea nedreptăţilor, ce s'a făcut comunelor subsemnate îndreptăţite la păduri şi păşuni, punându-se în vedere un plan de ansamblu.

In urma intervenţiei dlui Nicolae Iorga, a dlui prof. univ. Meruţiu şi a deputatului Madgearu, — toţi deputaţi — şi a dlui Dr. Bianu senator, s'au făcut declaraţiuni din partea dlui preşedinte de Consiliu pentru cercetarea cazului, iar dl Ministru de domenii a pus în vedere în Adunarea Deputaţilor, că se va da cota maximală la păduri şi păşuni moţilor, că contractele ce nu corespund legii, nu vor fi admise, nici scutiri pe aceste baze şi că se va da misiune de a cerceta soluţiunile dlor Consilier Buhescu şi Marţian.

Cum în aceeaş ordine de idei, a fost numită şi Comisia pentru studierea cauzei moţilor din parlamentari, directorul departamentului agricol din Transilvania, şeful contenciosului din Transilvania şi dl Cons. Buhescu raportor, împotriva părerilor acestuia, care a declarat, că opiniile sale sunt opiniile dlui Marţian şi că amândoi sunt pentru scutirea pădurilor ocupate nelegal de societăţile exploatatoare, Comisiunea a adoptat în întregime memoriul subsemnatelor comune, semnat de procuratorul dr Amos Frâncu şi delegatul guvernului N. Bossie, prin care se cerea integrala expropriere şi a masivului păduros Bánffy — acum în chestiune —, împroprietărirea cu cota maximală în păduri şi păşuni, înlăturarea societăţilor exploatatoare, ce urmăreau scutiri nelegiuite şi stabilirea răspunderilor pentru încălcările Legii Agrare, ca spirit şi text pozitiv, pecând apărarea moţilor în faţa prejudiţiului creat prin declaraţia dlui Buhescu a protestat contra misiunei dlui Marţian, preocupat în cauză înainte — după declaraţia dlui Buhescu — cu care împreună se găsesc astăzi în serviciul societăţii „Reşiţa".

In atmosfera ce s'a produs deoparte prin urmărirea pentru pretinsa „rebeliune", dealtăparte prin nesfâr-

şitele delicte silvice provocate prin lipsa de existenţă minimală, prin frustrarea de păduri şi păşuni în Munţii Apuseni şi în vederea hotărârei comunelor moţeşti, de a-şi înfăţişa doleanţele la M. S. Regele, cu prilejul centenarului lui Avram Iancu în haine de cerşitori la Abrud şi cu flamurile în doliu la Câmpeni, s'au înfăţişat la Huedin în numele Consiliului de miniştrii domnii Subsecretari de Stat Tătărescu şi Cipăianu, cari au dat promisiuni solemne şi concrete în faţa delegaţilor tuturor comunelor, a organelor silvice competente şi a membrilor Comisiilor de ocol în frunte cu dl consilier de Curte dr G. Popescu, dând directive concrete pentru exproprierea masivului Bánffy rămas neexpropriat până la cota maximală, indicând locurile de aşezare spre mulţumirea comunelor şi rămânând, că diferenţele de localizare între comune să fie înlăturate prin convenţiuni, ceeace s'a şi întâmplat conform actului dela dosar, ori prin Comisia de Ocol, îndrumată, că pe baza de noui opinii silvice — conform directivelor date — să se pună în curs din nou procedura, pe baza căreia acum se judecă din nou întregul complex de chestiuni pentru comunele interesate.

Aceste promisiuni solemne, întărite cu cuvânt de onoare, angajează întreg prestigiul Statului şi au dat apărării moţilor autoritatea, că invocând făgăduinţele solemne, să împiedece acţiunea demonstrativă plănuită pentru Abrud şi Câmpeni şi să se mulţumească cu memoriul doleanţelor şi soluţiuni lor înaintate Preşidenţiei Consiliului anexat la dosar.

Toate aceste făgăduinţe solemne au fost consemnate într'o notă scrisă de dl Ins. Gen. Floru şi iscălită de dl Subsecretar de Stat Cipăianu, şi date publicităţii prin presă.

Aceste obligamente solemne obligă şi sub raportul L. R. A., fiindcă art. 34 al legii cere avizul serviciul silvic al Statului, al cărui şef este Ministerul de Domenii, sub a cărui răspundere a acţionat substitutul titularului cu atât mai mult, fiindcă acest aviz, constitue în acelaş timp după lege o directivă pentru Comisiile Agrare.

Comisia de Ocol în prima sa judecată şi în procesul verbal a consemnat în privinţa comunei Retiţea, că se va da complectare de pădure — sub No. 279/924 — punctul „Cuciulat" şi tot asemenea s'a consemnat promisiunea făcută şi în opinia silvică, vizată şi de Regiunea silvică — subdirector Precup şi de delegatul ministrului pentru păduri: consilierul Timoc.

Comisiunea judeţeană refuză — în contra legei şi a regulamentului — să adopte ca directivă opiniile silvice, cari reproduc făgăduinţele făcute în numele Consiliului de miniştri şi pentru a-şi crea o platformă de argumentare, afirmă, că angajamentele luate nu ar fi dovedite şi ar fi „de natură politică", cari nu ar obliga instanţele agrare.

Cât pentru dovadă, „Monitorul Oficial" are consemnate declaraţiunile Min. Dom. rostite în Cameră, iar angajamentele dela Huedin din 20 Iunie 1924 sunt dovedite prin procesul verbal No. 279|924, unde se reproduc sub iscăliturile preş. Com. de Ocol, a membrilor Comisiunii şi a ing. silvic însărcinat cu elaborarea opiniei silvice, întemeiate pe avizul conform promisiunii dlui ministru G. Cipăianu.

Cum toţi aceşti domni au fost faţă la declaraţiunile domnilor miniştri, când declaraţiunile sunt reproduse în documente publice, opinii silvice, procese verbale şi hotărâri, rămâne pentru noi o enigmă, cum se poate argumenta cu pretinsa „lipsă de dovedire", enigmă pentru noi, cu atât mai greu de rezolvit, fiindcă dl preşedinte al Com. jud. a avut repeţit contact cu dnii miniştri în aceasta cauză şi nimic nu iar fi fost mai uşor, dacă nu se încredea în reproducerea organelor oficiale dela instanţa primă, total desinteresate în cauză, decât să verifice constatările Com. de Ocol, a organelor silvice şi agrare, iar pentru Comitetul Agrar, rămâne să decidă după probele date — cum şi dl Ministru de Domenii, cum şi dl subsecretar de Stat fac parte din Comitet — dacă crede de cuviinţă să le ceară declaraţii.

Pe lângă aceste, rugându-ne să se rechiziţioneze nota redactată de dl Insp. Gen. Floru şi copia ce se găseşte în mâna dlui Ing. silv. Ionescu, mai subliniem, că la contestaţia noastră, unde ceream şi delegarea altei Comisiuni şi revocarea deciziei preparatorii No. 109|1925, prin care se impunea Com. de Ocol, să nu respecte angajamentul guvernului şi opinia silvică bazată pe aceea, ci să judece conform hotărârei No. 84|1923 judeţene şi 506|1924 a Comitetului Agrar, am anexat declaraţia dlui căpitan invalid Siancu, fostul comandant al batalionului 2 din Legiunea I din Ardeal din ţinutul Huedinului în revoluţia dela 1918, un eroic ofiţer, care a ţinut frontul dela Ciucea până la venirea armatei române cu aceşti moţi, cari acum de 7 ani de zile reclamă pădurile, ce la ordinul tribunului lor de atunci, — apărătorul de acum — le-au cruţat de jaf şi aprindere, punându-li-se în vedere, că România le va reda, ceeace le-a răpit, Ungaria: pădurile lor strămoşeşti, ajunse pradă exploatatorilor streini.

Pe lângă acest moment, ca dovadă, că promisiunile s'au făcut şi în cota maximală şi în detaliu — cum s'au reprodus apoi ca început în hotărârea referitoare la Retiţea No. 279|924 a Com. de Ocol din Huedin, invocăm însăşi desbaterea în fond la Comisia judeţeană dela 27 Iunie a. c., când advocatul şi regisorul „Regatului-Mare" dl prof. univ. Leon a recunoscut făţiş, că dl Secretar de Stat Cipăianu a făcut făgăduinţele concrete invocate de apărare, la 20 Iulie 1924 la Huedin, în conformitate cu promisiunile generale făcute la 12 Aprilie 1924 la Cluj, a opus însă argumentul, că promisiunile dlui Cipăianu au fost făcute pe baza unui raport greşit şi nu pot angaja pe nimeni, opunându-se „autoritatea lucrului judecat" a hotărârei 84|1923 judeţ şi 506 din 1924 a Comitetului Agrar, la cari nu au stat în istanţă nici o singură comună, nefiind citate numai la Ocol în materie de expropriere comuna Retiţea şi Dealul-Botii, pe când celelalte nici când nu au stat nici când în nici o instanţă.

Cum în materie agrară conf. art. 78 se aplică normele procedurei civile în vigoare, Comisiunea nu era în drept a contesta o afirmaţiune de fapt, pe care partea contrară a admis-o conf. art. 263 Proc. civ. trans.

Deşi în procesul verbal, care conţine numai concluziile depuse, nu însă şi alegaţiunile părţilor şi probele invocate şi prin urmare nici acest moment nu a fost fixat, cerem rectificarea procesului verbal în acest punct, prin declaraţiunea membrilor Comisiunii şi în caz de desacord, suntem gata a invoca marele număr de martori, ce era de faţă.

Din expunerile de mai sus rezultă, că s'a făcut desăvârşită dovadă pentru făgăduinţele făcute.

Este o fundamentală eroare de a califica aceste făgăduinţe venite în acord cu Consiliul de Miniştrii, dela Ministerul de Domenii, ca având natură politică, ce nu ar putea influenţa comisiile agrare, fiindcă aici nu e vorba de politică, ci de apli-

carea L. R. A., care în art. 24 şi 32 obligă constituirea de păduri şi păşuni comunale în Transilvania, unde acest aşezământ există din vechime şi unde instanţele agrare inferioare, compuse altfel în majoritate din organele Ministerului de Domenii, trebue să ţină cont de avizul serviciului silvic al Statului, a cărui şef este Ministerul de Domenii, care îşi poate exercita atribuţiile fie direct, fie prin organele sale denumite sau delegate, iar pentru eficacitatea măsurilor, are mijloacele şi de dispoziţie şi de disciplină la mână, fiind organele sale în majoritate în Comisiile agrare.

Nu e mai puţin adevărat, că chestiunea are şi o lature politică, în sensul autorităţii morale şi a prestigiul guvernamentului, ca temelie a ordinei, cari dacă se năruesc şi se suprimă mai ales faţă de elemente cum sunt: moţii, cari au menţinut conştiinţa naţională şi idealul unităţii în trecut şi pentru timpurile de faţă şi viitoare, sunt chemaţi a fi temeliile siguranţei ţării la frontieră de Vest, a căror încredere în prestigiul Statului român, liberator, nu e voie s'o ştirbească nimeni, dacă nu vrea să stingă nervii sensibili a conştiinţei obşteşti şi a patriotismului jertfelnic.

Această lature politică a chestiunii însă trebue însă fie un stimulent mai mult, — evident de ordin moral — ca să se respecte angajamentele juridice, bazate pe L. A. a organelor politice, puse în fruntea Comitetului Agrar.

După asemenea antecedente, nu se poate varia în chestiunea moţilor dictonul „promettre c-est nobile, tenir c-est bourgeois“, ci cuvântul dat, care răspunde şi legii, angajează prestigiul Statului şi onoarea stăpânirei. El trebue cu atât mai mult ţinut, fiindcă acopere şi făgăduinţele M. S. Regelui şi dreptatea istorică şi necesitatea economică, pe când scutirea societăţilor exploatatoare este o vădită călcare de lege, tot aşa ca şi întroducerea lor în procedură, ca părţi.

Aceste societăţi: „Regatul-Mare“ şi „Râul-Alb“ nu aveau nici drept de reprezentare nici de apel în cauză, fiindcă contractul „Râului-Alb“ referitor la pădurea scutită, tot aşa ca şi a „Regatului-Mare“ deoparte sunt nule şi nevalide — după art. 4, al. 2 L. R. A. — şi de altă parte fiindcă însuşi Comitetul Agrar a anulat prin Deciziunea 93/1923 hotărârea Comisiunei judeţene în p. 9, care intenţiona de a scuti terenele acvirate de aceste societăţi cu contracte încheiate după 1 Decembrie 1918, pe când orice înstrăinări de acest fel sunt fără efect la aplicarea legii.

In consecinţă atunci când scutirea a fost anulată prin instanţa ultimă, era evident, că societăţile nu mai puteau sta în instanţă şi este o violare a legii, dacă s'au admis în instanţă şi li s'au admis cererile de scutire pentru materialul lemnos din aceste: păduri, cari în urma anulării definitive a Comitetului Agrar deveneau ca proprietate a contelui Bànffy ipso facto integral expropiabile.

Pentru a se opune acestei necesităţi inexorabile, juridice şi economice, Comitetul judeţean a dizolvat în noua procedură — în fond prima procedură — care s'a operat acum, hotărârea Com. de Ocol No. 279—1924, prin care Com. de Ocol pentru întâia dată pe temeiul opiniei silvice prima dată primită, a statuat conform acesteia dreptate în cauza Retiţelei, pe baza avizului silvic şi conform angajamentului solemn a guvernului, având un singur cusur — provocat altfel de procedura greşită a serviciului silvic, care nu înaintase un plan de ansamblu de distribuire, pentru toate comunele subsemnate, că judeca o singură comună şi nu toate în ansamblu, în vederea unei aşezări potrivite. In asemenea condiţii s'a obligat apoi Comisia de ocol să aplice ca lucru judecat hotărârea No. 84/1923 a Com. jud. şi 506|1924 a Comitetului Agrar.

Comisia judeţeană nu discută nici contestă necesitatea economică a exproprierei integrale a moşiei contelui Bànffy, în scopul înfiinţării ori complectării pădurilor şi păşunilor comunale, ci tuturor revendicaţiilor noastre le opune excepţia fictivă a lucrului judecat.

Comisia judeţeană dă hotărârea „în conformitate cu hotărârea Comitetului Agrar No. 506 din 1924 şi luând ca bază hotărârea 84|1923 a Comisiei judeţene, hotărârea No. 29|1923 şi 93|1923 a Comitetului Agrar“, decretându-le autoritatea lucrului judecat.

Tocmai de aceea cerem în prima linie dărâmarea întregului aşezământ creat prin hotărârea 84|1923 a Comisiei judeţene, atacându-o cu revizuirea actuală, care o formulăm şi pentru hotărârea 846|1925 a aceleiaşi comisiuni, pe când hotărârile aduse în aceeaş cauză de Comitetul Agrar le atacăm prin contestaţie, pe baza principiului „quod ab initio vitiosum est non potest tractu temporis convalescere“.

Faţă cu hotărârea 84|1923, autoritatea lucrului judecat nu se poate invoca, înainte de toate pentrucă la Comitetul Agrar intervenţia ce trebue considerată ca cerere de revizuire a Casei Pădurilor, însoţit de memoriul documentat cu tablouri statistice, hărţi şi planşe topografice a delegatului Ministerului de Domenii pentru păduri şi păşuni comunale N. Bossie, încă nu este judecată, iar prin aceste este deoparte deplin dovedit, ca hotărârea 84|1923 este nulă şi nevalidă în formă, pentrucă a judecat împroprietărirea în apel şi numai referitor la Retiţea şi Dealul Botii, a căror cauză nu fusese judecată în prima instanţă, în lipsa de opinii silvice, numai sub raportul exproprierii pronunţate integral şi fiind aceste 2 comune frustate prin urmare de instanţă, nefiind judecată împroprietărirea în instanţa primă, nici pentru aceste 2 comune nu e validă hotărârea comisiei de apel.

Tot prin acea intervenţie nejudecată încă la Comitetul Agrar, s'a dovedit că afară de Retiţea şi Dealul Botii, cele 10 comune şi cătunuri înşirate mai jos, nu au stat niciodată în instanţă, deci procedura nu este îndeplinită, deşi este recunoscut, că art. 1, 24, 26, 33 şi 34 din L. A. le conferă comunelor subsemnate drepturi necontestate la păduri şi păşuni comunale şi e dovedit, că o serie de comune, cum sunt d. ex. Giurcuţa de jos şi de sus, în cari sunt lucrători de lemn, nu au nici un petec de pământ, nici pădure, nici păşune şi trebue numaidecât împroprietărite din masivul Bánffy, iar celelalte — dacă nu li se complectează tot deacolo — li se taie firul existenţei, şi la comunele de munte şi la comunele de deal.

Tot în această intervenţie este dovedit prin însuşi experţii Min. de Domenii şi Preş. a Comitetului Agrar, că chiar comunei Retiţea i s'a dat şi nu până la cota legală disponibilă păduri în terene defrişate — deci păşuni — şi păşuni în pădurile rezervate pentru tăere societăţilor exploatatoare, a căror contracte sunt isbite de nulitate sub raport agrar.

Pe când ne rugăm, ca această cerere de revizuire a Casei Pădurilor, pe care — fiind organul ministrului — nu o leagă nici un termen de revizuire, să fie considerată dimpreună cu memoriul indicat, constatăm,

că tocmai lis pendens art. 180, p. 5 şi 147 a Proc. civ. a împiedecat Comisia judeţeană, să considere ca lucru judecat hotărârea 84|1923 precum tot aceasta împiedecă în urma contestaţiei noastre, ca hotărârea No. 506|1924 a Comitetului Agrar — edificată pe aceeaşi bază dar amplificată cu dizpoziţii şi la alte comune, cari nu au stat în instanţă — să fie considerată ca res judicata, ci dimpotrivă trebuia considerată ca neexistentă de drept la instanţele inferioare, fiindcă accesio cedit principali. Iar pentru Comitetul Agrar se impune anularea hotărârei 84|1923 şi revocarea tuturor hotărârilor aduse în cauză, afară de anularea pronunţată pentru societăţile exploatatoare prin hotărârea 93|1923, neîndestulitoare însă — de aceea atacată în parte — fiindcă trebuia să pronunţe şi anularea p. VII, pentrucă altfel rămân scutite terenele de pădure pentru proprietar şi trebue exclusă posibilitatea exploatării mai departe, urmând ca masivul păduros să se distribue între comune.

Afară de aceasta instanţele inferioare trebuia să considere excepţia litis pendentis, fiindcă aceleaşi consideraţiuni şi constatări ca şi în memoriul Casei Pădurilor, au fost făcute în urma anchetei provocate de apărare prin delegatul Ministrului de Justiţie, Cons. de Curte dl Bălăşescu, iar raportul acestuia cu intervenţie de remediare, deci revizuire a dlui Ministru de Justiţie G. Mârzescu sa înaintat dlui Ministru de Domenii şi Preşedinte a Comitetului Agrar, dela care rugăm să se rechiziţioneze imediat şi eventual asupra conţinutului a se lua declaraţiunile dlui Ministru de Justiţie Mârzescu şi a dlui Consilier de Casaţie Bălăşescu.

Este evident prin urmare, că sunt 2 excepţii litis pendentis, în urma cărora hotărârea 84|1923, hotărârea 29|1923 şi 506/1924 — descitate — nu au autoritatea lucrului judecat, ci dincontră hotărârea Comisiei judeţene trebue anulată şi reformată în calea revizuirii, iar hotărârile Comitetului Agrar întemeiate pe această hotărâre nulă şi nevalidă, trebue ipso jure revocate.

Aceste consecinţe de drept se impun şi în urma revizuirei introduse de subsemnatele comune, cari toate sunt în termen, de a cere revizuirea şi anume:

1. Retiţea şi Dealul Botti, fiindcă art. 60 L. A. şi 99—105 Regulament în privinţa procedurilor nu au fost observate, fiindcă la Com. de ocol Huedin cu hotărârea No. 462 1921 s'a făcut exproprierea în total a întreg domeniulni Gh. Bànffy fiind toată întinderea de peste 12000 jug., necesare ca păduri şi păşuni comunale pentru 12 comune şi cătune, dar asupra împroprietăririi ca pădure şi păşune comunală această instanţă nu s'a pronunţat. Deci hotărârea instanţei II a Comisiei judeţene nu-şi poate avea locul, chiar dacă pretinsa afişare s'ar fi făcut, ceeace nu e legală numai cu iscălitura grefierului, întrucât art. 62 c. indică Comisia de Ocol ca prima instanţă, iar Comisia judeţeană e numai instanţă de apel, iar la instanţa de ocol comunele numite *nu* au fost citate pentru împroprietărire atunci.

Cum prin urmare în fond chestiunea nu poate fi judecată în apel fără instanţa primă, este clar că hotărârea 84|1923 este isbită de nulitate şi reviziunea e în termen.

2. Toate celelalte 10 comune şi cătune subsemnate în procedura anterioară nu au fost citate niciodată nici la Comisia de Ocol nici la cea judeţeană şi nici n'au fost afişate, deci formele de procedură nu s'au îndeplinit şi este o lipsă de orice sensibilitate juridică şi legală, de a atribui autoritatea lucrului judecat faţă de nişte partide, cari niciodată nici într'un chip nu au stat în instanţă, ci numai acum în procedura de faţă şi-au făcut inmixtiunea în cauză, pentru apărarea dreptului lor încălcat în formă şi fond.

3. Fiindcă toate comunele subsemnate au luat act oficial de conţinutul hotărârei 84|1923 numai cu ocazia desbaterii din 27 Iunie 1925, dar această hotărâre nicicând niciunei comune nu s'a înmânuat,

In consecinţă, în vederea art. 57 şi 77 precum şi 60 ult. al., considerând, că legea cere „înmânare" — ceeace nu s'a făcut — comunele — neexistând nici măcar un afişaj legal — sunt în termen de revizuire, iar Casa Pădurilor, ca organ a Ministerul Domeniilor şi Ministrul de Justiţie, nici că sunt legaţi de termen, deci nimic nu se opune, ca revizuirea să se opereze, hotărârea 84|1923 a Comisiei judeţene, să fie anulată şi aprobându-se hotărârea No. 462|1922 Comisia de Ocol Huedin prin care se pronunţă integrala expropriere a proprietăţii Gh. Bánffy, să fie confirmată, iar toate hotărârile ce se bazează pe hotărârea 84|1923 — afară de anularea pronunţată sub No. 93|1923 — din partea Comitetului Agrar, să fie toate revocate şi anulate împreună cu hotărârea No. 50|1925 a Com. de Ocol şi 846|1925 Comisia judeţeană.

Aceste din urmă, fiindcă s'a dat proba evidentă, că nu era la mijloc autoritatea lucrului judecat, fiindcă sentinţa, în principiu „facit legem inter partes", numai dacă părţile au stat în lege.

Aceasta n'o poate impiedeca, accidentul că în urma schimbului în persoana apărătorului moţilor, un alt avocat intervenit incidental numai pentru una comună, fără a cunoaşte fondul cauzei şi fără încredinţare dela partidă, a cerut pentru Retiţea urcarea cotei complimentare la 826 jug. în vederea hotărârei 506|1924, fiindcă la desbatere, informat de comuna Retiţea, pe care singură o reprezenta, a revenit asupra cererii şi a solicitat aprobarea hotărârei 279|1924 Com. de Ocol Huedin, prin care se destina 600 jug. comunei Retiţea la punctul „Cuciulatu", ocupat ilegal de „Regatul-Mare".

A constitui un argument pentru toate comunele din o cerere greşită şi rectificată a unui apărător incidental, care a venit în cauză numai fiindcă apărarea veche a Moţilor trebuia atunci să renunţe în urma divergenţelor între comune, arată, cât este de şubredă întreaga motivare a Comisiei judeţene.

Nu mai puţin şubredă este această motivare, intrevăzând că autoritatea lucrului judecat nu poate opera, nici scutirea propietarului, care şi-a rezervat cota prescrisă de art. 32 la proprietatea sa din Bonţida, unde îşi are castelul şi domiciliul stabil şi nici o scutire pe temeiul art. 36 neavând industrie sau instalaţie industrială, nici scutirea mai ales a societăţilor exploatatoare cu cari a contractat contele Bànffy în fraudem legis vânzarea pădurilor, singurele păduri bătrâne şi masive, din cari se pot constitui păduri comunale.

Acestor scutiri pronunţate nelegal cu hotărârea 846|1925 Comisiei judeţene se opune într'adevăr întâi autoritatea lucrului judecar, fiindcă faţă cu societăţile exploatatoare „Râul-Alb" şi „Regatul-Mare" s'a anulat hotărârea 84|1923 de scutire din p. IX, deci nu era voie, nici logic, ca instanţa de apel să revină la aceeaş scutire şi să o pronunţe din nou.

Cu atât mai puţin, fiindcă hot. 506|924 a Comitetului Agrar, care conţine numai o opinie — altfel total greşită a dlui Marţian — şi nu

o expertíază cum o cere procedura, în art. 350, reproducând în ediția aflătoare la Com. jud. fals raportul dlui Marțian, ne-am înscris în fals și am dovedit acest fals chiar cu scrisoarea dlui Marțian, când își atribue alegațiunea, că contractele societăților exploatatoare ar fi fost încheiate înainte de 1 Dec. 1918 și astfel se produce pentru scutire un argument anulat chiar prin hotărârile No. 84|923 Com. jud. și 93|1923 Comitet Agrar.

Cum art. 463 Pr. pen. rom. ordonă, că „dacă procesul în cursul căruia s'a născut incidentul de fals criminal, este un proces civil, se va amâna procedura sa, până când instanțele criminale vor da deciziunea lor asupra falșului“, este evident, că dupăce falșul l'am dovedit cu cererea anexată la dosar, nu era admisibil, să judece Com. jud. conținutul hot. 506|1924 până când nu s'ar fi dovedit și pe cale penală, ceeace am dovedit și în procedura agrară, că contractul din chestiunea „Regatul-Mare“ ca cesionar a soc. „Bihar-Szilágyi“ tot așa ca și contractul „Râului-Alb“ sunt încheiate după 1 Dec. 1918.

Dar chiar abstrăgând dela acest moment, On. Comitet Agrar va întrevede, că nu i se poate atribui autoritatea lucrului judecat hotărârei No. 506 deoparte fiind expertiza dlui Marțian unilaterală și necontrolată, nici că era ordonată de Comitetul Agrar, ci era numai un act de anchetă, dispus de Minist. Dom. cu „marschroută legată“, indicândui-se în total, ca bază de procedură hot. 84|1923 și necomunicând cu Dsa hot. 93|1923, de altă parte fiindcă era în flagrantă opoziție cu raportul Casei Pădurilor și constatările delegatului N. Bossie, care prevedea integrala expropriere și îndestularea tuturor comunelor interesate cu pădure și pășune.

Acestei hotărâri, care reproduce numai opinia dlui consilier Marțian, care nu era organul oficial al Comitetului Agrar, opinie combătută de noi și pe baza prejudițiului dovedit prin dl Buhescu, prin care se prevedea scutire înainte de a vedea terenul, nu i se poate atribui autoritatea lucrului judecat, cu atât mai puțin, fiindcă expertiza cerută prin proc. civilă obligătoare conf. art. 78 L. A. în reforma agrară pretindea, ca să se numească un expert din partea comunelor interesate, de altă parte din partea proprietarului, în urmă din partea Statului și peste toți aceștia să se institue un expert al Tribunalului: în cazul de față Comisia județană.

Mai presus de toate însă nu poate fi vorbă de res judicata și nici că o putea aplica Comisia județană hot. 506|1924, fiindcă comunele Buteni, Călata mare și Rogojelul precum și cătunele Frăsinet și Scrind, nicicând nu au fost în cauză la instanțele inferioare agrare, nici opinii silvice n'au fost pregătite, nici necesitățile studiate, deci e juridicește imposibil, că ultima instanță să decidă în cauza unor partide, cari n'au stat în instanță, „de nobis sine nobis“.

In consecință hot. 506|1924 este numai reproducerea unei opinii, prin care se dovedește odată mai mult, că hotărârea No. 84/1923 Com. jud. era nelegală și că exproprierea începută de Com. de Ocol trebuia continuată în favorul tuturor comunelor interesate, dintre cari dl Marțian luase în socoteală numai pe unele și nu pe toate cele subsemnate, cum ar fi trebuit, dacă ar fi făcut, cum era de așteptat, un plan de asamblu despre moșiile contelui Bánffy, Urmánczy, Tischler și Burger în raport cu toate comunele interesate, ceeace nefăcând, contele Bánffy a fost expropriat lăsându-i pădurile, baronul Bánffy nu a fost deloc expropriat, iar la Urmánczy toată pădurea e propusă pentru scutire în favorul soc. „Kalotaszegi“, ruinând astfel tot complexul de comune convergente, lipsindu-le de păduri, temelia vieții lor.

Ținem a adăuga, că tocmai hot. 84|923 jud. este anulată prin hot. 506|1924 de alte comune. Prin una se prevede exproprierea numai pentru Retițea și Dealul Botii, în cealaltă și pentru alte comune și se ordonă continuarea exproprierii în favorul acestor comune.

Dacă prin urmare hot. 84 ar fi definitivă și validă de drept, atunci nu se putea aduce hot. 506, fiindcă după art. 139 L. R. A. invocată altfel greșit de Com. jud., o expropriere pentru fiecare moșie sau parte, s'ar putea face numai o singură dată, deci dacă s'ar fi făcut legalmente pentru Retițea, nu s'ar fi putut ordona continuarea după hot. 84|1923 jud. cu hot. 506|1924 Comit. Agrar.

Insuși faptul diriment, că s'a ordonat continuarea exproprierii, arată, că exproprierrea hotărâtă sub No. 84|1923 nu era definitivă nici executorie, deci nu avea nici autoritatea lucrului judecat, chiar după exegeza Com. județene.

Această exegeză este altfel un comentar eronat al legii, fiindcă exproprierea pentru păduri și pășuni, cari trebue create ori complectate, nu se face și nici că se poate face deodată, ci se face și se poate face numai consecutiv, în raport cu necesitățile dovedite, cu opiniile silvice și alte instrumente pentru fiecare comună, în șirul în care se înfățișează opiniile silvice ori comunele cu revendicațiile lor, rămânând proprietarului numai prisosul după îndestulirea tuturor comunelor interesate.

Această exegeză greșită a Com. jud. este cu atât mai puțin la loc, fiindcă este greșit comentarul, că exproprierea ar fi o afacere de drept numai între proprietar și Stat, fiindcă scopul legii din art. 1, 24 și 32 L. R. A. arată, că exproprierea trebue să se facă pentru păduri și pășuni în favorul comunelor, până la cota necesităților, deci Statul fiind numai organ intermediar, și partidele interesate fiind comunele, cari au dreptul de a solicita în instanță cota lor, exproprierea evident nu se poate face nici închiea, fără concursul tuturor comunelor interesate și exproprierea începută pentru o comună trebue continuată pentru toate comunele și numai atunci se poate considera ca încheiată și numai în acest înțeles se poate expropria una singură dată, — repetăm — pentru fiecare comună și nu pentru tot complexul, care nici n'a stat în discuție ori instanță.

Din toate aceste rezultă, că prin hot. jud. 84|1923, chiar dacă s'ar califica greșit ca definitivă, nu se poate considera ca încheiată exproprierea referitor la alte comune, cari nici că au stat în instanță și nu i se poate atribui încheierea exproprierii nici hotărârei 506|1924 a Comitetului Agr., fiindcă această conține numai indicațiuni și ordonarea continuării exproprierii referitor la câteva comune, iar instanțele inferioare aveau îndatorirea, ca cerând opiniile silvice, să judece conf. procedurii exproprierea, în raport cu toate comunele interesate.

Intre aceste comune erau acele, a cărora apel l'a primit Comisia jud. și acele, a căror intervenție în apel o respinge pe motivul, că nu s'ar fi formulat în scris apelul, pecând la proces verbal sunt depuse și semnate de advocat concluziunile de apel și cum aceste comune nu au fost citate nici la ocol nici la județ, adesiunea lor este în termen, care numără numai dela înmânare,

ori publicare, ori afişare, ceeace pentru comunele respinse, cari nu au stat în instanţă, nu este cazul. Observăm altfel că Rogojelul a înaintat apel şi la Com. de Ocol direct.

Judecând deci în întreg complexul chestiunea, este evident, că înlăturând pretextul rei judicatae, Com. jud., trebuia să judece cererea pentru exproprierea integrală şi fără scutiri a moşiei Gh. Bánffy.

In aceasta nu o împiedeca nici legea dela 1 Iulie 1924, fiindcă exproprierea pentru Retiţea era pronunţată de instanţa primă cu hot. 462|1922, deci într'un timp, când legea aceasta nu era încă în vigoare şi cum „lex posterior ad priorem trahi non potest". Cum legea nu are putere retroactivă la cazurile în curs, este clar, că scutirea materialului lemnos nu este aplicabilă în cazul de faţă, deci nu se pot pune în vigoare prin aceasta tangentă contractele nule şi nevalide după legea agrară.

Dacă în acest chip s'ar încerca, de a comenta legea pentru scutiri, când legea agrară consacră în art. 4 indisponibiltăţile faţă de înstrăinări efectuate dela 1 Dec. 1918, cum legea agrară face parte din Constituţie, legea dela 1 Iulie 1924 — fiind neconstituţională — este şi rămâne neaplicabilă şi încât Comit. Agr. ar fi şi instanţă de Casaţie el însuşi trebue să înlăture aplicarea şi să decreteze neconstituţionalitatea legii în senzul discutat.

O aplicare în sensul societăţilor exploatatoare adoptată de Com. jud. ar duce la un adevărat dezastru silvic al ţării, fiindcă atunci e destul, ca ori şi când să vândă proprietarul pădurile şi să tae în curs de 2 ani materialul lemnos, deci să frusteze comunele de pădurile, ce le compet conform L. R. A., să devasteze aceste păduri fără milă şi să creeze Karst dalmatin în Transilvania, care şi numele şi-l poartă dela păduri, cari formează bogăţia principală a ţării şi existenţa tuturor muntenilor, în prima linie a moţilor.

Din cele expuse se impune concluziunea, că numai integrala exproprierea a moşiei Gh. Bánffy şi distribuirea lor conform convenţiunii încheiate între toate comunele, răspunde şi la exigenţele juridice şi la necesităţile inexorabile economice.

Inceputul s'a şi făcut referitor la comuna Retiţea, cu opinia silvică, semnată de ing. silv. Ionescu, de dir. silv. Precup şi de delegatul Timoc, opinie care, pecând stă în contrazicere cu opinia neautorizată a dlui cons. Marţian, pe atunci ţine cont de angajamentele şefului Departamentului Domeniilor, rostite prin dl Cipăianu la 20 Iulie 1924 în Huedin.

Cum este dovedit, că aceasta opinie este *întâia*, care s'a desbătut la instanţa *întâia* — Com. de Ocol — pecând opinia Golgoteanu, ce a indus în erare Comisia jud. de a aduce hotărârea No. 84|1923, nicicând nu a fost prezentată instanţei prime, este evident, că în contra opiniei silvice, cerută la art. 34 L. R. A. nu era voie să judece nici Com. de Ocol, nici cea judeţeană.

Comisia de Ocol într'adevăr, când în procedura actuală a decis întâia dată sub No. 279|1924, s'a conformat opiniei silvice, acordând terene de pădure comunei Retiţea la „Cuciulatu", ocupat pe nedreptul de „Regatul-Mare".

A venit însă Comisia judeţeană cu formula greşită a lucrului judecat şi a impus acestei comisiuni de ocol cu Deciziunea preparatorie No. 109|1925 din 1925, ca să aplice hotărârea No. 84|1923 judeţ. şi 506|1924 Comit. Agrar, contra opiniei silvice, care legea şi regulamentul o indică ca directivă.

Această eroare de drept şi de fapt a Comisiei judeţene iese cu atât mai isbitor în relief, fiindcă hotărârea No. 846|925 destinează ea însăşi terene de păduri şi păşuni, cari nu erau prevăzute nici în hotărârea 84|1923 judeţ nici în hot. 506|924 Com. Agr., nu aplică nici cota nici extensiunea prevăzută acolo, suprimă terene acordate prin acele şi acordă neprevăzute acolo, deci se vede silită a înlătura faptic autoritatea invocată de el a pretinsului lucru judecat, dând prin aceasta o nouă dovadă, că fără o complectă dărâmare a aşezământului creat prin hotărârea 84|923 şi a tuturor hotărârilor ulterioare, afară de hot. Com. Agr. 93|923, nu se poate îndeplini reforma agrară în masivul Bánffy, creând şi întregind păşuni comunale pentru satele subsemnate.

O probă mai mult, pentru această necesitate de „tabula rasa" o dovedeşte duplicitatea preţului, care în hot. 84|923 jud. este evaluat într'un chip excevis şi împotriva tarifului legal în vigoare, pentru expropriere de păduri a guvernului anterior, la 1440 lei jugărul, pe când pentru aceleaşi terenuri pe baza opiniei silvice se prevăd alte preţuri scăzute conform mediei până la 1912 — cinci ani — deci o duplicitate în preţuri, cu atât mai gravă şi nedreaptă, fiindcă nu cadrează cu diferitele naturi de teritorii şi arborete afectate comunei Retiţea, de oarece 193 jug. sunt păduri seculare, restul tinere pâlcuri şi 249 jug. terene goale din hot. 84|923, din ce rezultă că preţul unic pro jugăr, nu cadrează nici cu media faptică nici cu prescripţiile art. 53 din lege şi nici cu tariful legal, în vigoare la exproprierile silvice.

Din această cauză, comunele au şi făcut recurs la Curtea de Apel şi cum cuvântul ultim este rezervat şi revizuirei, cerem ca şi pentru înlăturarea duplicităţii preţului, să se anuleze hot. 84|1923 jud., respectându-se opinia silvică, semnată Ionescu-Precup-Timoc.

Anulând această hotărâre şi revocând pentru motivele contestaţiei făcute hotărârile Comitetului Agrar contestate, se impune integrala expropriere a masivului Bánffy, fiindcă cele 5385 jug. de pădure, acaparate de proprietar şi societăţi speculatoare, nu sunt nici măcar suficiente faţă de media necesităţilor comunelor subsemnate, constatate şi în convenţia anexată procesului verbal, constatate şi de opinia autorizată a delegatului N. Bossie şi de opinia legală şi competentă a Serviciului silvic, Ionescu, Precup, Timoc, cari toate anulează „opinia" necompetentă, greşită în fond şi formă, făţiş violatoare a legii agrare, a cons. Golgotean, înaintată fără regiunea şi ocolul silvic — serviciul Statului — cu *una* zi înaintea hotărârii No. 84|1923 judeţene, cum o anulează altfel şi raportul Marţian.

A da pradă acestor societăţi exploatatoare singurele păduri bătrâne, cari sunt de fapt şi după raportul Casei Pădurilor singur acomodate pentru păduri comunale, a da păşuni în păduri şi a admite, ca aceste sub titlul de material lemnos, să fie devastate în curs de 2 ani, este a decreta ruina comunelor subsemnate şi un sacrilegiu faţă de interesele superioare şi permanente ale Statului Român, jertfindu-le aceste speculei fără pudoare şi traficului de influenţe.

Suntem în drept a sublinia cuvântul „speculă" cu atât mai mult, fiindcă este dovedit prin presa nedesminţită — ne provocăm la numărul din 31|VII a. c. a ziarului „Cuvântul" — că urmaşa societăţii ovreeşti „Bihar-Szilágy" soc. „Regatul-Mare", care nu are nici o instalaţie şi s'a îndeletnicit cu ajutorul directorului său şi muncitorilor ovrei aduşi din Maramureş cu excluderea poporaţiei băştinaşe, cu export de

lemne în Ungaria, unde după datele ce se pot rechiziţiona dela Marele Stat Major, lemnele se rechiziţionează pentru fortificaţii pasagere contra României — soc. an. „Regatul-Mare“, zicem, a vândut devastatorului de păduri Mauriţiu Tischler, cunoscutul pansemit şi soţului său internaţional Mauriţiu Frenkel cu 16,000,000 lei pădurea ce o cumpărase cu 5 milioane lei şi a cărei scutire o solicită.

Şi dreptul istoric şi consideraţii de existenţă ale moţilor şi condiţiuni strategice, cari cer o poporaţiune mulţumită şi *nu* monopolul silvic al unor speculatori internaţionali, pretind în consecinţă înlăturarea speculei ilicite înscenată contra legei cu scutiri de vânzări a unor păduri, ce integral se cad — după L. R. A. — comunelor subsemnate.

Nu este voie, în vederea intereselor supreme ale Statului naţional românesc, ca să se repete cazul dela Albac, satul lui Horea, unde dându-se păduri supuse exproprierii în favorul moţilor la ovreii pansemiţi internaţionali Grosz et Comp. încregimentaţi sub egida unei bănci, moţii au intervenit în arme pentru pădure zicându-le celor ce încercau să tae, cuvintele: „fiecare copac costă un cap de moţ!“, şi au determinat Ministerul la rezilierea contractului plătind despăgubiri.

Nu e voie să se repete nici înscenările de procese pentru rebeliune, ca la Răchiţele.

Dimpotrivă dreptul şi legea, trecutul şi viitorul Ţării româneşti, reclamă, ca dealungul Munţilor Apuseni şi mai ales şi sub piscurile Vlădesii, să se facă dreptate şi numai dreptate în aplicarea reformei agrare.

Dreptate însă nu se poate face, numai expropriind conform legii, integral moşia Gheorghe Bánffy, înlăturând orice scutire a societăţilor exploatatoare şi respectând desideratele, formulate în convenţia de aşezare a comunelor, aplicată prin experţi la harta de ansamblu în şedinţa din 27 Iunie 1925 a Comisiei judeţene, când s'a înfăţişat harta de ansamblu, pregătită *nu* de organele silvice, ci de administratorul proprietarului, ing. silv. Wentzel, pentru ca încă odată să se ilustreze atmosfera, în care luptă moţii pentru dreptul lor de 7 ani de zile.

Această luptă s'a purtat până acum cu armele dreptului şi o credeau încheiată, în urma angajamentelor guvernului, care a pus în vedere satisfacerea până în 15 Sept. 1924 şi de aceea în conştiinţa dreptului, rugăm onor. Comitet Agrar, să anuleze toate hotărârile atacate şi contestate, să enunţe exproprierea integrală a moşiei fostului conte Gh. Bánffy, să înlăture orice scutire în favorul proprietarului ori societăţilor exploatatoare şi să dispună crearea ori complectarea pădurilor şi păşunilor comunale, pe temeiul convenţiunei încheiate între subsemnatele comune, ordonând Casei Pădurilor, de a face un operat technic de distribuire în faţa locului, conform indicaţiilor din convenţiune.

Astfel lucrând, se va face sfântă dreptate, va reveni liniştea tulburată în sufletele din Munţii Apuseni, se va respecta angajamentul guvernului şi cuvântul M. S. Regelui, iar Avram Iancu din ceruri îşi va vedea înfăptuit testamentul:

„Luptătorii cu armele dreptului vor redobândi drepturile pierdute!“.

Cluj, la 18 August 1925.

Cu distinsă stimă:

Comunele şi cătunele: Retiţea, Mărgău, Calata mare, Buteni, Rogojel, Ciula, Bociu, Săcuieu, Frăsinet, Scrind, aparţ. com. Retiţea, Dealul Botii, Giurcuţa de sus, Giurcuţa de jos aparţ. comunei Beliş, judeţul Cojocna, prin procuratorul lor legitimat:

(ss) Dr. Amos Francu
advocat

INFORMAŢIUNI

Domnul prof. A. C. Cuza în propaganda adevărului. Dl prof. A. C. Cuza zilele trecute a fost la Baia în judeţul Suceava, unde au venit peste 10 mii de săteni, de s'au adăpat dela cuvântul adevărului. Este foarte curios, că au venit şi trei miniştri în propagandă electorală cu ocazia alegerilor pentru Camerile agricole. La întrunirea pe care au ţinut-o aceşti miniştri, cu mare greutate şi cu multă oboseală a organelor administrative, precum şi de frica jandarmilor au fost poate vr'o 200 (două sute) ţărani.

In judeţul Dorohoiu, dl prof. Cuza a avut 13 întruniri în 2 zile unde pretutindeni au avut între 5—10 mii oameni.

Zilele aceste va merge în judeţele Botoşani, Tecuci şi Bacău, unde este rugat să se ducă, de către delegaţii satelor, judeţelor respective.

In ziua de 6 Sept. a fost la Tecuci unde s'a sfinţit drapelele secţiilor Ligii din oraş şi judeţ.

Te pomeneşti, că guvernul va institui starea de asediu în toată ţara de frica dlui prof. A. C. Cuza.

*

Francezii la lucru, la Căminul Cultural Creştin din Iaşi. In ziua de 20 August oaspeţii francezi („Réunion d'Eylau) sosiţi cu o zi mai înainte în Iaşi, au continuat vizitarea oraşului. După amiază au fost, de au vizitat pe studenţii români, cari lucrează cu braţele lor la facerea Căminului. Francezii entuziasmaţi, nemai văzând şi ne mai auzind de aşa ceva, s'au apucat de lucru, ajutând şi îndemnând la muncă pe studenţii ieşeni.

Cu toate intervenţiile autorităţilor române de a opri pe distinşii oaspeţi să lucreze alături de studenţimea creştină, francezii în mod demonstrativ au refuzat, lucrând mai departe.

Din partea L. A. N. C. erau de faţă dnii prof. A. C. Cuza şi general I. Tarnovschi.

*

Procesele căpitanului invalid Gh. Beleuţă, din 2 Septembrie 1925 dela Consiliul de Război al Corpului 6 Armată, s'au amânat din cauza necomplectărei formelor de procedură.

Apărarea era reprezentată prin dnii dr Amos Francu, dr Valeriu Roman, dr Valeriu Pop, Angelo Stătescu, dr Ion Istrate şi Căpitan Gh. Ioan.

*

Din Craiova. In Craiova s'a oploşit de vr'o câţiva ani un circomcis de provenienţă galiţiană anume Horia Tăriceanu, sau după cum îi zic Craiovenii care nu-i ştiu adevăratul nume, Tartariciu.

Acest Tăriceanu — recte Leon Hartmann — ziarist de meserie, — după chipul şi asemănarea celor dela „Adevărul“, „Dimineaţa“ & Cie — reporter la „Lupta“ lui Fagure — Honigmann continuă să împroaşte rând pe rând pe toţi oamenii politici şi intelectuali, când plătit de unii ca să'njure pe alţii, când viceversa. Pentru faptul de soiul acesta a încasat anii trecuţi câteva corecţii bine meritate. Acum de curând a încercat să stropească cu noroiu pe bătânul ziarist craiovean Const. Iovipale. Cu tot casse-tête-ul ce purta

asupra sa dela prima corecţiune ce suferise dela lt. Boţoiu, a mai primit o corecţiune dela dl N. C. Iovipale, fiul celui insultat chiar în sala tribunalului.

Comiţând şi diverse excrocherii, cu una i'sa înfundat. Banca de Scont din Craiova fiind excrocată de numitul H. Tăriceanu (Leon Hartmann), — în ce mod şi cu ce ocazie, nu ştim — l'a dat pe mâna Parchetului, care a dispus arestarea jidanului; peste 2—3 zile a fost pus un libertate, rămânând să-l judece. De altfel şi alte instituţiuni şi persoane au introdus reclamaţii contra intrusului în acelaş senz.

Ceeace ne miră mult este că Oltenii permit ca fiţuica „Ştirea" a lui Hartmann, să apară împroşcându-i aşa cum îi convine jidanului la îndemână. Ştim că la Craiova este un Sindicat al Presei în care se află oameni cinstiţi şi buni români, tot acolo se află şi justiţie cu oameni de seamă cari îşi vor face datoria.

*

Din Bacău. Ca să fii bun român nu înseamnă să te mulţumeşti cu simpla afirmaţie că eşti român — urmaş al Romei.

Intoarceţi-vă ochii către cei mulţi cari sufăr; aplecaţi urechea către miile de creştini ce-au ajuns slugi la jidani, îndeplinindu-se astfel preceptele talmudului.

Se ştie că murdăria, e specific jidănească. Pentru a masca acest lucru, ştiut de toţi, jidanul caută să aibă în casa lui o servitoare creştină. Din moment ce această romăncă a trecut pragul jidanului, faţa casei s'a schimbat, împrumutând acea notă specific creştinească — curăţenia

Acest procedeu a fost aplicat şi de Moritz Herşcovici din Bacău Str. Precista No. 3, luând în serviciu pe fata Maria Cozma.

Această fată, nu mult timp după intrarea în serviciul jidanului, a fost internată în spitalul „Pavel şi Ana Cristea", după ce nefericita copilă a încercat să se sinucidă.

Motivul e că fata, cerea din când în când voie stăpânului să se ducă pe acasă să mai mângâie ultimile clipe a unei mame văduve şi bătrână.

Pentru jidanul brută, era un deliciu. Era momentul fericit când putea ca refuzul să-i fie însoţit de o sfântă de bătaie să-i treacă dorul de mamă-sa.

Azi aşa, mâine-aşa, biata fată luându-se pe gânduri s'a otrăvit; din fericire sunt speranţe de salvare.

Criminalul e în cercetarea poliţiei. Şti-va ea, oare să-şi facă datoria în conştiinţă?

*

Autorităţile bat. In comuna târg Pueşti din judeţul Tutova, datorită unei împrejurări necunoscute, nişte monumente din cimitirul jidovesc au fost răsturnate. Jidanii de acolo numai decât au denunţat pe locuitorii Costică Juiga, C. Iorgu, I. Ciornovalic, Gh. Nicolau şi Gh. Albu, membrii a L. A. N., cari au fost arestaţi şi bătuţi la postul de jandarmi. După cercetări de câteva zile, găsindu-se neîntemeiată denunţarea, au fost puşi în libertate. Nu s'au prea grăbit oare jandarmii cu măsurile lor abuzive şi ilegale?

— In comuna Milova din judeţul Arad, plutonierul de jandarmi Novac dela postul Conop, în urma reclamaţiei jidanului Manheim, a bătut pe elevii de şcoală Pavel Crişan, Ion Sirian şi Eugen Ganea precum şi pe ţăranul Vasile Socaşanu. Jidanul pretinde, că aceştia i-au spart un geam dela casa sa. Jandarmul sotnic şi gata întotdeauna în slujba jidanului prin bătaia şi teroarea deslănţuită asupra copiilor, i-a forţat să dea câte o declaraţie, prin care să recunoască fapta, ceeace a şi obţinut, apoi încheind acte le-a înaintat Tribunalului din Arad.

Oare nu sunt aceste abuzuri şi ilegalităţi? Când cel ce este chemat să execute legea, esă din cadrul ei, are oare dreptul la protecţia legii?

*

O scrisoare, primită de căpit. Gh. Beleuţă, răspuns la „Chemarea" sa pentru înfiinţarea unei gazete zilnice în Capitală, dintr'un sat din Ardeal:

Domnule Căpitan,

„Pătrunşi de cuvintele calde şi sincere ale „Chemării" dvoastre şi de scopul măreţ ce-l urmăriţi, subsemnaţii venim şi noi a ne înscrie cu acţiuni pentru fondul ziarului căruia voiţi să-i daţi fiinţă.

Dorindu-vă curaj, putere de muncă şi deplină reuşită în lupta naţional-creştină ce o duceţi, rămânem cu aceeaşi nădejde în Dzeu, că vom ajunge zile mai bune. (ss) Chiril Dimitrovici 10 acţiuni; Dr. Augustin Seleş 10; Dr. Tiberiu Moise 5; Livia Dr. Moise 5; Cosma Dimitrovici 2, Traian Văcărescu plugar 1; Timotei Munteanu student 1; Ilie Radu student 1; Iosif Luchici 10; Iosif Bololoiu 10; Dimitrie Ungureanu plugar-proprietar 2; Vasile Seitineanţu plugar-proprieter 1. Totat 58 acţiuni".

Domnii membri propagandişti sunt rugaţi a lua exemplu şi a stărui în cercurile respective pentru subscriere de acţiuni.

In numărul viitor al revistei vom da totalul acţiunilor subscrise până la acea dată.

*

Dela Direcţiunea Regională C. F. R., Cluj. De curând, în contra tuturor aşteptărilor şi spre sfidarea întregului personal creştin din Regională, a fost reinstalat în şefia controlei telegrafice jidanul Schwartz, care se iscăleşte doctor. Se ştie, că acest jidan, judecat în mai multe rânduri pentru fals în acte publice şi de mai multeori mutat pe cale disciplinară dela un biurou la altul, fiind de douăori suspendat din serviciu, în anul trecut a bătut cu boxul, în plin oficiu, un impiegat de biurou creştin, provocându-i o hemoragie îngrijorătoare ce era să-l coste viaţa.

In urma acestui fapt jidanul Schwartz a fost din nou mutat, tot din motive corecţionale, la un alt biurou. Aici jidanul, lovindu-se de o muncă mai grea, s'a dovedit incapabil şi după un an de zile este delegat să conducă biuroul controlei telegrafice din Regională.

Dat fiind importanţa acestui post, întrucât este vorba de controlul tuturor telegramelor secrete şi confidenţiale ce vin dela Bucureşti, mai ales dela Marele Stat-Major al Armatei, credem, că instalarea jidanului Schwartz la conducerea acestui biurou constitue un act antinaţional, condamnabil.

Ca reprezentanţi ai opiniei publice adevărat româneşti, veghetori şi străjeri în toate manifestările vieţii publice româneşti, facem răspunzători de gestul antiromânesc de mai sus atât pe dl director Regional Hossu, cât şi pe dl C. Colţescu.

*

Manuscrisele şi toate chestiunile privind redacţia se vor adresa secretarului de redacţie: Căp. Gh. Beleuţă Calea Victoriei No. 38. Chestiunile privind administraţia revistei se vor adresa dlui Simeon Mitea, str. Bob No. 7. Atragem atenţia să nu se facă nici un fel de plată, decât contra chitanţă semnată de dl Mitea.